

DRAUGAS

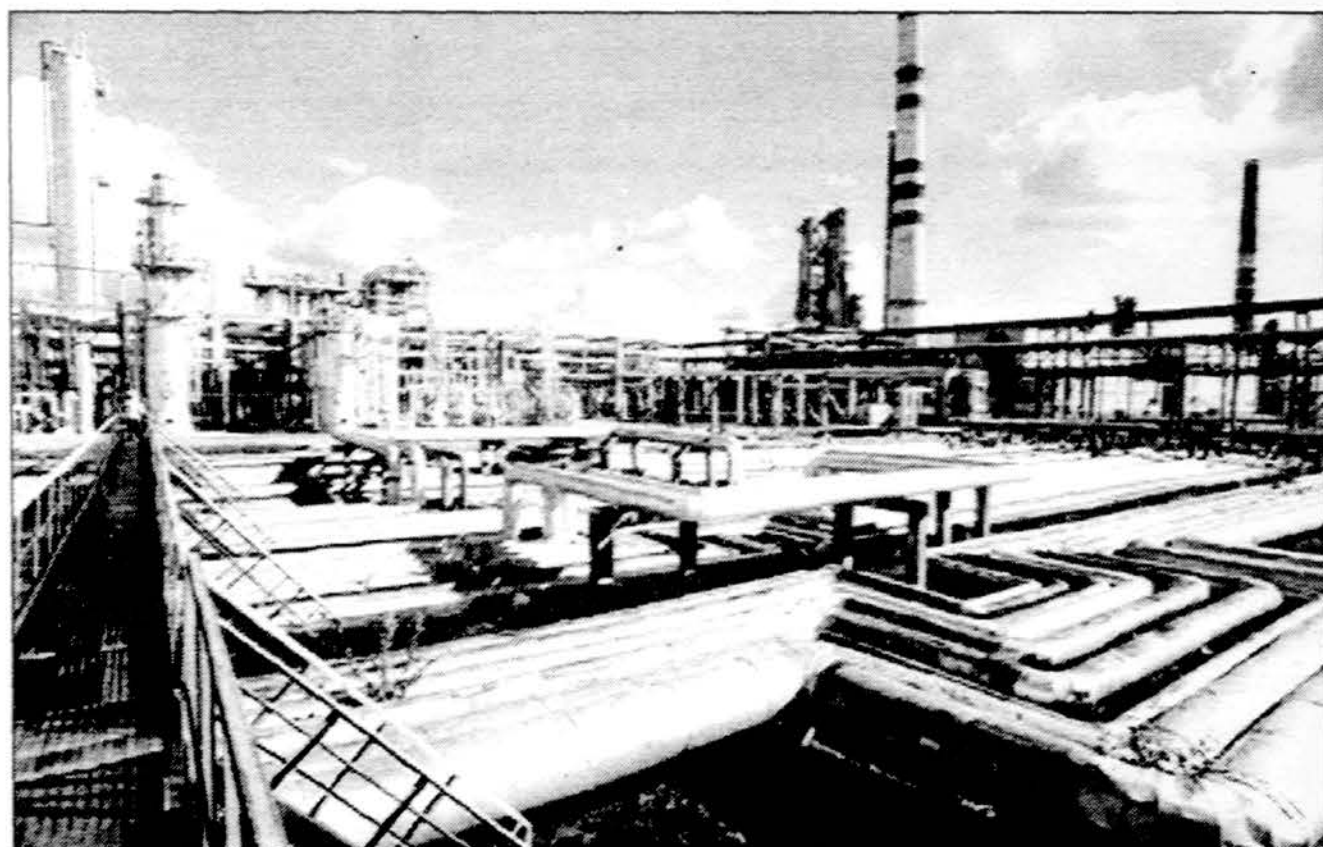
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 3, 2005

Vol. XCVI Nr. 214

„Mažeikių nafta“ — Vyriausybės rankose

Bendrovė „Mažeikių nafta“.

Algirdo Sabaliausko (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 2 d. (BNS) — Nepaisant opozicijos raginimų vetuoti „Mažeikių naftos“ akcijų išsigijimo ir disponavimo jomis įstatymą,

prezidentas Valdas Adamkus pasirašė dokumentą, tuo atverdamas kelią Lietuvos Vyriausybei pradėti derybas su žlungančiu Rusijos susivie-

nijimu „Jukos“ dėl jo valdomų „Mažeikių naftos“ akcijų pirkimo, o vėliau — ir su bendrove TNK-BP — dėl maždaug 70 proc. pelningiausios šalies bendrovės akcijų pardavimo.

„Prezidentas tikisi, kad Vyriausybė supranta atsakomybę ir riziką, kuri kyla pradėjus derybas dėl bendrovės „Mažeikių nafta“ akcijų pardavimo. Išgaliojus įstatymui, Vyriausybė įgauna dideles galias parinkti investuotoją, nuo kurio priklausys energetinių išteklių tiekimas Lietuvai“, — teigiama prezidento spaudos tarnybos pranešime.

Ūkio viceministras ir pagrindinis derybininkas su „Jukos“ Nerijus Eidukevičius BNS sakė, jog dabar bus bandoma pradėti pokalbius su „Jukos“.

Vyriausybė tikisi įtikinti „Jukos“ parduoti akcijas jai — tokiu būdu išnyktų Vyriausybei finansiškai nenaudinga dviejų opcijų teisė ir 2002 metų sutartys.

Pagal 2002 metų Vyriausybės ir „Jukos“ sutartį pastaroji turi teisę į du vadinamuosius opcionus — už 75 mln. JAV dolerių išpirkti 9.72 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų, išleidžiant naują bendrovės akcijų emisiją, o vėliau — dar 11.5 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų, akcijas perkant tiesiogiai iš Vyriausybės.

Seimas šių metų spalio pabaigoje priimtu įstatymu Vyriausybei leido išpirkti „Jukos“ valdomą 53.7 proc. Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

Lietuvių telkiniai: Los Angeles, CA; Richmond Hill, NY.

Kaip išvaikyti šmėklas.

Krikščioniškos

demokratijos svarba diskutuota tarptautinėje konferencijoje.

Kitu žvilgsniu: TV vertinimai ir kriminalinė samonė.

JAV Lietuvių

Bendruomenė — pavyzdys.

Renginių kalendorius.

Birutė Mar Čikagoje.

Valiutų santykis

1 USD — 2.861 LT

1 EUR — 3.452 LT

Teisėsaugininkai nutarė protestuoti

Vilnius, lapkričio 2 d. (BNS) — Teisėsaugos profsąjungininkai, siekiantys iš valstybės susigrąžinti pareigūnams nesumokėtą atlyginimo dalį bei reikalaujantys padidinti atlyginimus ir nemažinti pensijų, teigia jau patvirtinę pirmosios protesto akcijos planą. Šią akciją numatoma surengti iki lapkričio vidurio.

Lietuvos ikiteisminio tyrimo įstaigų profesinės sąjungos pirmininko pavaduotojas Vytautas Bakas teigė, kad spalį vykusios derybos su valdžios atstovais nebuvo vaisingos.

Pasak jo, profsąjungų vadovai buvo susitikę su vidaus reikalų ministru, Lietuvos policijos generaliniu

komisarju, taip pat su Seimo teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininku, tačiau nieko konkretaus neišgirdo.

V. Bakas teigė, kol kas negalės atskleisti, kokio pobūdžio bus ši akcija — ar pareigūnai surengs eitynes, ar piketuos. Tačiau jis pabrėžė, kad protesto akcija nepažeis įstatymų.

Surengti protesto akcijas visoje Europoje Lietuvos teisėsaugos profsąjungininkai pažadėjo prieš mėnesį. Tuomet policininkus, pasieniečius, ugniagesius gelbėtojus, muitininkus vienijančios profesinės sąjungos priėmė rezoliuciją dėl derybų su Vyriausybe, o nesėkmės atveju, dėl protesto akcijų.

Koalicijos vadovai teigia esą pajėgūs dirbti toliau

Vilnius, lapkričio 2 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus ragina valdančiąją keturių partijų koaliciją kuo greičiau išsiaiškinti nesutarimus, kurie kilo, Darbo partijos vadovui Viktorui Uspaskichui viešai suabejojus dabartinio premjero, Socialdemokratų partijos vadovo Algirdo Brazausko išlikimu ministrų kabineto vadovo poste. Trečiadienį į išplėstinį posėdį rinkosi valdančiosios koalicijos politinė taryba.

Vienas socialdemokratų vadovų, krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas sako, kad valdančioji koalicija gali dirbti toliau ir kaltina opoziciją dirbant juoda darbą.

Darbo partijos deleguotas sveikatos apsaugos ministras Žilvinas Padaiga pabrėžia, kad partijos pozicija labai aiški — dirbti kartu įgyvendinant užsibrėžtus bendrus siekius ir teigia, kad esminių programinių nesutarimų nėra. Sveikatos ministro nuomone, visos partijos turi stiprių žmonių ir vieno ar kito asmens pasikeitimas nieko nelemtų.

Kad valdančioji koalicija yra pajėgi vykdyti programą, Lietuvos radijui pabrėžė ir socialinės apsaugos ir darbo ministrė socialliberalė Vilija Blinkėvičiūtė, ir žemės ūkio ministrė Kazimira Prunskienė.

Valdančios koalicijos politinė taryba ketina aptarti konservatorių iškeltus įtarimus dėl premjero Algirdo Brazausko šeimos verslo ir planuojamą šių įtarimų tyrimą.

V. Adamkus: Lietuva padės Gruzijai

Vilnius, lapkričio 2 d. (ELTA) — Lietuva visada rėmė ir remia Gruzijos pastangas greičiau integruotis į euroatlantines struktūras, padės Gruzijai stiprinti administracinius gebėjimus, reikalingus sėkmingai vykdyti reformas šalyje.

Tai Valdas Adamkus patvirtino priėmęs Gruzijos ambasadorių Lietuvoje David Aptsiauri.

Susitikime prezidentas domėjosi politinėmis, ekonominėmis, socialinėmis aktualijomis, vykdomų reformų eiga Gruzijoje.

Susitikime taip pat buvo aptartas pirmasis oficialus Lietuvos prezidento vizitas į Gruziją, kur jis lankysis lapkričio 9-10 dienomis.

Prezidento atstovės spaudai Ritos Grumadaitės teigimu, tai bus oficialus vizitas, kuriame bus kalbama apie tolesnę Lietuvos paramą Gruzijai siekiant integruotis į transatlan-

David Aptsiauri

Eltos nuotr.

tines organizacijas. Spalį Lietuvos ir Gruzijos užsienio reikalų ministrai pasirašė bendrą laišką, kviesdami kolegas iš Latvijos, Estijos, Azerbaidžano ir Armėnijos pratęsti Lietuvos pasiūlytą Baltijos ir Kaukazo valstybių bendradarbiavimo iniciatyvą.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-02-05

November 3, 2005

PERIODICALS

*****MIXED ADC 607
S73 P3 GRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

LIETUVIŲ TELKINIAI

LOS ANGELES, CA

NENUVYSTA DARNŪS
SENTIMENTAI

Kad ir metų metais kartojami, ilgesingi meilės romansai mūsų brandžiai auditorijai tebėra gaivūs. Pridurkime ir kelias ryžtingas patriotines dainas. Savas-melosas! — ypač malonus klausytis, išgėrus taurę „Ben Shaw“ vyno. Tad ir girdisi iš salės skanduojuant pa-kar-tot, pa-kar-tot! Be abejo, tai džiugūs garsai dainininkams. Pagalvoju: sentimentai nėra žiedai — jie niekad nenuvysta.

Šitaip maždaug atrodė LA Vyrų kvarteto koncertas šių metų BALFo labdaros renginyje spalio 16 d. Šv. Kazimiero salėje.

Viskas pagal įprastą formatą. Vyrų išvaizdoje nesenstantis stammantrumas glotnios eilutės. Vienodi dryžuoti švelnių spalvų kaklaraiščiai, panašaus derinio „fantazijos“ kišenėlės. Ramios šypsenos. Kur reikia santūrus gestai, net žingsniai (!) dainos prasmei ar emocijai parodyti. Žodžiu, racionaliai saikingas atlikimas. Antipodas šioje salėje dažnėjančiai popmuzikai.

Kiek kartų esu girdėjęs dainuojamą „Arą“, tiek kartų turėjau šluostyti suvilgusius akinių stiklus. Ypač jautri vieta „o būdavo gera / po liepom šakotom / pavargusią galvą priglaust“, kuria aksominiu balsu traukia baritonas Antanas Polikaitis.

tis, bosui Rimantui Dabšui pritariant, ir tuoj pat aukštągaide posmo dalį perima pirmas tenoras Emilis Jarašūnas, talkinant antram tenorui, Broniui Seliukui: „Ir rytą auksinį / rasotom palaukėm / nubrist — ligi pačio dangaus“. Reta melodija turi tiek gaudumo, kaip ši. Jei gretinčiau tai tik su G. Verdi „Va, pensiero“ („Nabucco“) chorine rauda.

Keista, kad ligšiol nėra nustatyta, kas yra „Aro“ teksto autorius. Turiu laikraščio iškarpielę su šiuo eilėraščiu, priskirtu K. Grigaitiui. Skautų albume „Laužų aidai“ — Vyt. Gorinas (muz.) harm. A. Gečas, K. Grigaitytė (žodž.). Trio „Svajonės“ kasetėje — „Aras“ vadinamas „Kalnai ten dainavo“, yra partizanų daina, harmonizuota Butkaus. O LA kvarteto programėlėje — aranž. R. Babicko, žodž. A. Butkaus. Taigi, mįslė, kurią reikėtų galutinai įminti.

Kol kas palikime ją partizanams. Tai padidina dainos patetiką. Kvartetas koncertą pradėjo „Kariškų dainų pyne“ — muz. V. Kuprevičiaus, žodž. P. Babicko. Po to, man regis, naujas įdomus dalykas „Po auksiniais beržais“ — liaudies daina, aranž. A. Jonušo ir R. Apeikytės. Pakili, bet jau kažkaip nepagaunanti, „Šiaurės pašvaistė“ — muz. S.

Los Angeles Vyrų kvartetas, atlikęs programą BALFo renginyje š.m. spalio 16 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Iš kairės: Rimtautas Dabšys, Antanas Polikaitis, Bronius Seliukas ir Emilis Jarašūnas.

Sodeikos, žodž. B. Brazdžionio. Po jos „Aras“.

Trumpas atokvėpis. Jo metu renginio vadovė Regina Jogienė paskaitė šiai labdaros progai tinkantį eilėraštį. Tiesa, pradžioje kalbėjo LR garbės konsulas Vytautas Čekauskas, nurodęs, kad šiuo metu pasaulyje padaugėjo vargšų, kad BALFas remia tik tas institucijas Lietuvoje, kurios šelpia vargstančius lietuvius.

Antras kvarteto išėjimas pradėtas lyg ir pyne „Kai aš einu“ — aranž. A. Jurgučio, dainos surinktos E. Jarašūno. Po to paeiliui skambėjo trys svaigulingi romansai, lėtu ritmu ir turinio sentimentais glostantys klausytojų, ypač ponų, vaizduotę. Būtent: „Aguona“ — muz. Jary Balz, aranž. A. Bielskaus;

„Sidabrinė gija“ — muz. H. Jablonskio ir „Rožių tango“ — muz. A. Mrozinsko. Šūksniai „bravo“ ir „pakartot“, gėlių puokštės, paskatino juos dar vienai smagiai dainai.

Akompanavo Raimonda Apeikytė, aciu Apvaizdai, tik atsigavo nuo pasiligojimo. Kitais metais kvartetas švęs savo vokalinės veiklos keturiasdešimtmetį. Patarčiau kur nors atokiai kelias savaites drauge „atostogauti“, žinoma, prie pianino, ir išmokti bent keletą naujų populiarių dainų.

Pr. Visvydas

RICHMOND HILL, NY

JONO ŽUKO JAUNŲJŲ VARGONININKŲ KONKURSAS

Ilgus metus mūsų tarpe (Richmond Hill, NY) išgyvenęs, žinomas vargonų virtuožas Jonas Žukas, sveikatai sunegalavęs prieš trejetą metų, kartu su savo žmona Elena persikėlė arčiau savo sūnaus šeimos ir apsigyveno Baltimore, MD. Ten, tik spėjus atšvęsti savo 97 gimtadienį, gruodžio 8 d. iškeliavo į amžinybę.

Per visą Sovietų Sąjungos okupacijos laikotarpį Joną Žuką, kaip ir visus kitus iš Lietuvos pasitraukusius menininkus bei kultūrininkus, gaubė visiška tylą, arba juos tik keiksnijo. Tik Lietuvai vėl atgavus nepriklausomybę, apie juos vėl buvo prabilti. Be vienos kitos smulkesnės žinutės Lietuvoje išėjusioje spaudoje apie J. Žuką, platesnį Virginijaus Barkausko straipsnį, pavadintą „Sugrąžinkime dar vieną vardą“, išspausdino Vilniuje išleidžiamas literatūros ir meno laikraštis „Šiaurės Atėnai“ (Nr. 5, 1993.01.29). Ten buvo rašoma: „Nekyla abejonių — J. Žuko, labai talentingo menininko, vardas turi būti įrašytas aukso raidėmis į Lietuvos muzikos istoriją. Jo koncertinis repertuaras apėmė kone visų epochų iškiliausius vargonų muzikos kūrinius. Be to, tai bene paskutinis lietuvių improvizatorius, nes šiandien Lietuvoje vargonininkai improvizacijos neapraktikuoja. Kas galėtų pasakyti kokią Maestro turi prisiminimų kraitį — jis galbūt vienas iš paskutinių liudininkų, atsimenančių garsius prieškarinio lietuvių meno laikus“.

Kitas, gan išsamus, Eglės Šeduikytės-Korienės straipsnis pasirodė Vilniuje išeinančiame žurnale

Muzikas Jonas Žukas.

„Muzikos barai“ (2003.11. Nr. 11). Tame straipsnyje, tarp kitko, autorė pateikia buvusio J. Žuko mokinio Prano Šlyžio prisiminimą apie savo muzikos dėstytoją: „Nepriekabas, taktiškas, mandagus, gryna kultūra, savo tyliu buvimu kaip niekas kitas atskleidavo ir palaikydavo mokinį. Ypač dvasine prasme tai buvo nepralenkiamas asmenybė“.

Bene daugiausia apie J. Žuką Lietuvoje buvo sužinota per radijo „Sugrįžimai“ laidas. Tose laidose buvo pristatomi išeivijoje gyvenantieji menininkai. J. Žukas buvo pristatytas net kelis kartus. Laidų tarpuose skambėdavo jo koncertų metu vargonuojamų kūrinių detalės. Vienoje laidoje (2003.10.19) buvo girdimas ir pasikalbėjimas (telefoninis) su juo.

Dabar J. Žuko atminimas yra išskirtinai pagerbiamas. 2006 m. balandžio 17–21 d. Vilniuje įvyksiantis jaunųjų vargonininkų kon-

kursas yra pavadintas Jono Žuko vardu. Konkurse galės dalyvauti vargonų specialybės moksleiviai ir studentai iš visos Lietuvos. Konkursą dalyviai skirstomi į dvi amžiaus kategorijas: „A“ — dalyviai iki 18 metų, „B“ — iki 26 metų. „A“ kategorijos dalyviams perklausos eiga vyks Vilniaus miesto rotušėje, o „B“ kategorijos — Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčioje. Konkursą dalyvių apdovanojimai ir laureatų koncertas vyks Vilniaus miesto rotušėje.

Konkursą vertinimo komisija turi teisę skelbti po tris laureatus „A“ ir „B“ kategorijose, o taip pat tris diplomantus „A“ kategorijoje ir vieną diplomantą „B“ kategorijoje. Konkursą laureatai ir diplomantai bus apdovanoti pinigineis premijomis.

Konkursą rengėjai: Naujasis vargonų forumas, Vilniaus Religinės muzikos centras ir Lietuvos muzikų draugija.

P. Palys

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00 • 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00 • 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius — Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

KRIKŠČIONIŠKOS DEMOKRATIJOS SVARBĄ PATVIRTINO TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA

Spalio 22–23 d. Vilniuje, „Novotel“ viešbutyje, vyko tarptautinė konferencija „Krikščioniškosios demokratijos ateitis Baltijos šalyse“.

Konferencijoje dalyvavo Olandijos parlamente turinčios daugiausia vietų (40 iš 150) krikščionių demokratų sąjungos direktorius Meinert Stolk, delegacija iš Estijos „Pro Patria“ sąjungos, ši mėnesį vykusiose savivaldos rinkimuose gavusi 8,58 proc. rinkėjų balsų, bei Baltarusijos Piliečių jungtinės partijos vicepirmininkė Ludmila Hraznova.

Dešimt metų vakarietiškos demokratizacijos bei Euroatlantinės integracijos patirtį skleidęs Olandijos Eduard Frei fondas Baltijos valstybėse baigė savo misiją šiame regione ir artimiausiu metu rengiasi perorientuoti veiklą į kitus regionus. Vienas iš jų — Baltarusija, su kurios atstovais konferencijos metu buvo aptariama galimos paramos formos, padedant šiai šaliai siekti demokratijos. Konferencijoje dalyvavęs Eduard Frei fondo prezidentas dr. Jan van Laarhoven išreiškė viltį, kad Lietuva galės prisidėti prie pagalbos šiai šaliai, kurioje persekiojamos opozicinės partijos, ribojama žodžio laisvė, kontroliuojama žiniasklaida, teikimo.

Konferenciją sveikino LR prezidentas Valdas Adamkus. Pranešimus skaitė Pilietinės visuomenės instituto tarptautinių programų direktorius dr. Mantas Adomėnas, LKD vicepirmininkas, ekonomistas dr. Algirdas Šakalys, LKD valdybos narys Paulius Saudargas, svečiai iš užsienio.

Svečiai iš Olandijos ragino nenusivilti dėl gilėjančios vertybinės krizės, menkėjančio ideologijos vaidmens partijų programose bei visuomenę kamuojančios „politinės depresijos“, nes su panašiomis problemomis susiduria didžioji dalis post-sovietinio režimo šalių. „Nepamirškite krikščioniškosios demokratijos

vertybių, nesivaikykite pigaus populiarumo, išlikite nuosekliai veikiantys politikai, nes žmonėms vis tiek pabos eksperimentuoti ir anksčiau ar vėliau bus atsigręžta į turinio dalykus, nesivaikant išorinių blizgučių“, — sakė fondo prezidentas Jan van Laarhoven.

Mindaugas Lingė
LKD biuro vadovas

Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus sveikinimas

Gerbiamieji krikščionys demokratai, konferencijos dalyviai ir svečiai, nuoširdžiai sveikinu Jus, šiomis dienomis susibūrusius aptarti krikščioniškosios demokratijos ateities ir perspektyvų Baltijos šalyse.

Vos prieš metus minėjome Krikščionių demokratų partijos įsisteigimo Lietuvoje pirmąjį šimtmetį. Per šį krikščioniškosios demokratijos mūsų šalyje amžių Jums teko patirti nemažai išbandymų: tvirta atrama visuomenei tapusi Krikščionių demokratų partija išgyveno ne vieną nuosmukio laikotarpį ir patyrė dažną lyderių kaitą.

Tačiau šiandien negalime galvoti vien tik apie praeitį, prieš mūsų akis veriasi neribotų galimybių ir didelių iššūkių metai.

Krikščioniškosiomis vertybėmis grįstos partijos visame pasaulyje pasižymėjo, ir iki šiol pasižymi, svarbiu gebėjimu, kuris pernelyg dažnai užmiršamas: kritiškai įvertinti praeitį ir konstruktyviai žvelgti į ateitį.

Simboliška, kad Jus subūrusį renginį paskutinį kartą remia Vakarų šalių, ilgus metus jums buvusių kelrodžiais vedliais, fondai. Toliau privalote žengti patys. Tik Jūs galite — ir privalote — visuomenei atskleisti, kad gebate būti savarankiški, kad esate piliečiai, aiškiai regintys savo valstybių ateities viziją.

Tame įžvelgiu aiškų krikščionims nepaprastai svarbaus principo — subsidarumo — įgyvendinimo ženklą. Jūsų partneriai Vakaruose suvokė, kad jų teikta parama ir globa padėjo išugdyti naują, kitaip mąstančią, bet tomis pačiomis vertybėmis

Dr. Algirdas Šakalys, Lietuvos Krikščionių demokratų partijos vicepirmininkas, (kairėje) ir dr. Jan van Laarhoven, Olandijos Eduard Frei fondo prezidentas.

Konferencijos dalyviai.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Kaip išvaikyti šmėklas

Pagaliau praėjo keisčiausia Amerikos šventė (jeigu ją galėtume pavadinti švente) — Halloween. Netrukus, gal jau ši savaitgalį, dirbtinius voratinklius ir visokias pabaisas, iškabinėtas prie namų, pakeis kalėdiniai blizgalai. Na, tai kas, kad dar net ne visi lapai pagelto, kad daug kur ir šalnų nebuvo? Biznis (būtinai su didžiąja B) spjauna visoms tradicijoms į veidą ir šokdina vartotojus pagal savo muziką.

Halloween pavadinimas kilęs iš „All Hallows Eve“, t.y. Visų Šventųjų šventės išvakarių vardo. Tai krikščioniškoji šios „šventės“ pusė, bet šaknys glūdi (kaip daugelio kitų krikščioniškų švenčių) senojoje pagonių, šiuo atveju keltų (airių) tradicijoje, siekiančioje bent 2000 metų. Visų Šventųjų šventė Bažnyčios įvesta maždaug prieš 600 metų, o Halloween tradicijas į Ameriką atsivežė airiai imigrantai. Kaip ir lietuviai, jie daugiausia vertėsi žemdirbyste ir maždaug šiuo metų laiku švęsdavo rudens šventę: persirengėliai išdarinėdavo visokius pokštus bei apeigas tuo tikėdamiesi išvaikyti piktąsias dvasias, kurios, tamsiomis rudens naktimis slankiodavo pakiemiais bauginamos žmones.

Ar šie papročiai būtų taip iššakniję Amerikoje, jeigu ne budri verslininkų akis, pamačiusi dar vieną progą patušinti vartotojų kišenes? Šiuo metu Halloween priedai atneša netoli pusketvirto milijardo dolerių pelno — o tai jau nemaži pinigai, dėl kurių verta ir pakovoti. Ne vien saldainiai, bet kaukės, kostiumai, įvairios švielės, namų papuošimai pasidarė „būtinai“, nes kitaip „kaimynai pirštais užbadytų“, kaip išsireiškė vienas mūsų tautietis, namus apkabinėjęs skeletais, baidyklėmis ir plastmasiniais moliūgais.

Pokario metais į Ameriką atvykę lietuviai rado šiame krašte daug keistų papročių, neįprastų kasdienybės reiškių, bet Halloween tradicijos atrodė pačios keisčiausios. Daugelis savo vaikams pradžioje draudė saldinauti, tačiau ilgainiui nusileido — negi vaikas išsiskirs iš klasės draugų, kurie rytojaus dieną giriasi, kiek saldumynų prisirinko ir kiek „šunybių“ nieko nedavusiems iškretė. Mat, anuomet posakio „trick or treat“ buvo tvirtai laikomasi: ne vienas namo savininkas ryte ras-

davo kiaušiniams apmėtytus langus, išvartytas šiukšlių dėzes, išmindžiotus darželius ir dar didesnių išdaigų.

Ne kartą buvo pasisakoma prieš Halloween, tačiau tie protestai nueidavo vėjais, kol pagaliau pasikeitė laikai: vaikams pasidarė nebesaugu prieiti prie svetimų durų ir paspausti skambutį, nežinant, kas tas duris atvers ir kokias „dovanas“ į krepšelį įmes. Mokyklos bei kai kurios organizacijos pradėjo ruošti pasilinksminimus vaikams, kur jie saugiai galėjo pažaisiti, pasivaikinti ir pasipuoti įvairiausiomis kaukėmis. Tokie pobūviai primena lietuviškų Užgavėnių papročius: nors juose galima įžvelgti tolimą religinį atgarsį, bet iš esmės tai nieko bendra su religija neturinčios pramogos.

Deja, ne taip į Halloween šiandien žiūri „svieto lygintojai“, pasiryžę „neįžeisti nei vienos gyventojų rasinės, religinės, tautinės mažumos“. Daugelyje valdiškų mokyklų uždrausta ruošti Halloween pobūvius, net darželinukai negali į klasę ateiti kaukėti, o mokytojams neleidžiama dalinti saldainių ar kaip kitaip išskirti spalio 31 d. iš eilinių pamokų eigos.

Į draudimų chorą noriai jungiasi ir kai kurios religinės bendruomenės, tvirtindamos, kad Halloween veda vaikus klaidingu keliu — į pagonystės laikų tradicijas. Mokyklose, dar neatsisakiusiose Halloween pobūvių, spalio 31 d. trūksta apie 30 proc. mokinių, kurių musulmonai ar įvairių krikščionių bendruomenių tėvai atsisako tą dieną leisti į mokyklą. Kai kurios mokyklos mėgina „apeiti“ šią kontroversiją ir suruošia mokiniams „rudens šventę“ su vaišėmis bei kitais priedais. Kol kas prie tų naujoviškų tradicijų niekas neprikibo, bet kaip ilgai? Juk iš valdiškų mokyklų jau seniai išvytos Kalėdos su eglutėmis seneliais, kalėdine muzika ir prakartėlėmis; dingo ir Velykos, nors jas paprastai simbolizavo ne Kristaus prisikėlimas, o kiškiai, margučiai ir saldumynai, tad, atrodo, pagaliau ir Halloween pabaisas, šmėklas, vaiduoklius išvaikys XXI amžiaus realistai. Tikėkimės, kad jos nesusikraustys į Lietuvą, kuri taip uoliai gauda ir įsisavina svetimas tradicijas, atsisakydama savųjų...

savo veiklą grindžiančią kartą.

Tikiu, kad per mūsų šalių nepriklausomybės metus užsimezgę tarptautiniai ryšiai bus išsaugoti, o sunkiomis akimirkomis pagalbos ranką Jums ištiesę bendraminčiai iš Vakarų demokratijos šalių ir ateityje kaip vyresnieji broliai ar sesės, bus pasirengę patarti ir padėti.

Ypatingą dėmesį visos Lietuvos ir kitų kaimyninių valstybių partijos privalo skirti jaunosios kartos ugdymui. Per šiuos metus jaunieji krikščionys demokratai ne kartą parodė, jog geba veikti kūrybingai ir siekia tų pačių, kaip valstybė, tikslų. Didžiulė padėka tenka jiems — naujam krikščionių demokratų partijos Lietuvoje veidui.

Džiaugiuosi, kad naujų iššūkių nesibaiminanti Jūsų partija, atrodo, yra subrendusi moraliai ir vertybinei politikai, kurios mūsų šalyje dar labai trūksta. Tikiu, kad su Jūsų pagalba visa visuomenė diena po dienos vis labiau sieks tos politikos, vis dažniau atsigręš į amžinąsias vertybes, ant kurių pamato kūrėsi Vakarų civilizacijos visuomenė.

Sveikindamas Jūsų renginį, linkiu krikščionims demokratams susitelkti. Linkiu su naujomis jėgomis, su naujais, jaunais veidais sugrįžti į visavertę politinį Lietuvos gyvenimą.

Valdas Adamkus
Lietuvos Respublikos
prezidentas

KITU ŽVILGSNIU

Vytautas V. Landsbergis (kino režisierius)

TV VERTINIMAI IR KRIMINALINĖ SĄMONĖ

Anądien viena Keistuolių teatro artistė papasakojo atsitikimą, įvykusį jai prieš keletą dienų. Ją, maždaug pusę dešimtos vakare grįžtančią iš parduotuvės, pakankamai apšviestoje Vilniaus vietoje užpuolė kaukėti jaunuoliai, užlaužė rankas, užčiaupė burną ir atėmė viską — rankinuką, piniginę, mobilų ir t.t. Paskui kokią valandą ji dar važinėjo su policija, ieškodama pagrobėjų (kurių, savaime suprantama, nerado) ir klausėsi per policininkų radiją transliuojamų pranešimų „iš centro“ — apie krūvas vis naujų vagysčių ir apiplėšimų, kas kelios minutės vykstančių įvairiose Vilniaus vietose. Šis apokaliptinis pasivažinėjimas ją taip sukrėtęs, kad net ir po kelių dienų ji dar niekaip negalėjo atsigauti...

Tada imi galvoti, o kodėl šitaip yra? Ar policija yra per mažai finansuojama, ar kokios kitos priežastys lemia tokią kriminogeninę realybės programą? Ir tada galvon šauna viena paprasta psichologinė prielai-

da, kad tauta, kuriai per visas TV programas penkiolika metų ištisai geriausiu laiku rodomi kruvini trileriai bei chamiškos laidos, nieko kito ir negali tikėtis. Kaip sakė A. Čechov — jei spektaklio pradžioje scenoje kabo šautuvas, tai pabaigoje jis turi iššauti. Jei penkiolika metų į mūsų smegenines yra pastoviai peršama agresyvi informacija, vėliau ji turi kažkaip iškilti į paviršių ir būti įgyvendinta.

Dažnai Lietuvą įvardiname, kaip nusikaltėlių ir savižudžių kraštą — o juk tai dvi to paties medalio pusės. Šiame gražiame krašte tikrai darosi nebesaugu gyventi: teismai neveikia, politikai apsitapšnoję, o vakarais gatvėse siaučia kriminalinis gaivalas... Emigruoti arba nusizudyti. Arba nusigerti. Arba nusipirkti ginklą...

O ką daryti, kad situacija keistųsi iš esmės? Gal Seime dabar labiau reikėtų nebe ekonomistų ar kėdainiško tipo verslininkų, o paprasčiausiai psichologų, psichia-

trų ir mokytojų, nes visuomenę reikėtų skubiai gydyti bei šviesti, išleidžiant įstatymus, apsaugančius tautos ir valstybės žmonių sąmonę nuo visiško kretinizmo. Ypatingą dėmesį skiriant švietimui ir kultūrai. O gal galėtų atsirasti kokia nors psichologų bei dvasininkų taryba (tarkime, prie Prezidentūros?), kuri pirmiausia rekomenduotų — kas žiniasklaidoje ar TV teigiamai veikia žmonių psichiką, kas ne...

Kas dar galėtų pakeisti situaciją priešinga linkme? Kokia nors nelaimė (neduok Dieve!), jei kokios nors bulvarinės laikrašties leidėjo vaikas papultų į chuliganų rankas ar kokios komercinės TV šefo kišenės būtų iškraustytos, gal tada jis pradėtų savo laidų „verslo“ reikalus sieti su asmenine patirtimi ir imtų veikti priešinga linkme.

Ką gero, tarkim, duoda rusiškų kriminalinių laidų transliavimas ar beprasmis cinizmo kupinas „Okna“? Ar jos nors kiek praturtina lietuvišką sąmonę, ar kaip tik tarnauja grubios, barbariškos sąmonės įtvirtinimui. O gal taip keistu slaptu būdu netgi vykdomas Rusijos kerštas prieš Lietuvą, iškreipiant jos žmonių sąmonę...

aš nežinau kodėl naktimis tarpuvartėse apiplėšinėjami praeiviai

kodėl karuose yra nužudomi kareiviai

kodėl yra prievartaujami vaikai

ir moterys

kodėl žmogus negalintis atleisti savo artimui tolimui sau pačiam suserga vėžiu patenka avarijon kodėl trenkia žaibas

į vaiką su tėvais atostogaujantį prie ežero kodėl

Kristus privalo būti nukryžiuotas kodėl yra tyčiojamas

iš kitaip galvojančio gyvenančio kitaip svajojančio žmogaus

aš nežinau kodėl niekas neat-sako į mano klausimus

kodėl sužinojęs atsakymą aš tuoj sužinau jo paneigimą

bet lygiai taip pat nežinau kodėl skleidžiasi medžių pumpurai pavasarį

kodėl žmonės mylisi gimdo vaikus, kas

yra sąžinė kaip ji veikia mano poelgius eilėraščius

mano kambary augančius augalus, už lango

lesyklėlėn atskrendančias zyles ir žvirblius

kodėl kėkštas turi raibas žydras plunksnes pasparnius

gal tame yra aukštoji matemati-ka astronomija

menas išlikti numirti atsidūsėti suprasti

kad nieko taip ir nesupratęs išėisi iš proto iš kūno

sugrįši į iščias kur viskas tikiuo-si buvo yra ir bus

savaime suprantama akivaizdu ir teisinga

DĖKOJAME UŽ ĮVERTINIMĄ IR PARAMĄ

A.P.P.L.E. (Amerikos Pedagogų talka Lietuvai) šiais metais atšventusi savo veiklos 15-ąjį gimtadienį, susilaukė dviejų išskirtinių didelių dovanų: LR prezidento Valdo Adamkaus ypatingo dėmesio ir apsilankymo vasaros kursų atidarymo iškilmėse Vilniuje, ir Dr. Antano Razmos vardo nedalomosios 25,000 dol. premijos, kurią paskyrė Lietuvos fondas.

Per 15 metų vis atsinaujinanti ir nepailstanti, kasmet būrius Lietuvos mokytojų sutelkianti ir Lietuvos mokinių sėkmingiausiai ir jau išmėgintais pedagoginiais metodais humanistinėje švietimo sistemoje ugdyti siūlanti, A.P.P.L.E. bendrija nuoširdžiai dėkoja LR Švietimo ministerijai už 1990-aisiais metais pakvietimą į talką, o Lietuvos fondo vadovams, pelno skirstymo komisijos nariams ir visiems rėmėjams už

paramą.

A.P.P.L.E. bendrija, kartu su Lietuvos mokytojais, stengsis ir ateityje tarnauti Lietuvai, siekti jos mokyklų tobulėjimo bei Lietuvos jaunimo auklėjimo jos naudai ir gerovei.

Šiais metais vasaros kursus Lietuvoje (jie vyko nuo liepos 4 iki liepos 29 d.), lankė per 1,000 mokytojų: Vilniuje — aštuonios grupės, Klaipėdoje — septynios grupės, „Vilties“ neigaliųjų stovykloje, Kauno specialiųjų pedagogų kursuose bei regioniniuose kursuose — septynios grupės.

Buvusi A.P.P.L.E. direktorė Vaida Vebraitė aplankė visas vietas, kuriose vyko pagrindiniai kursai (Vilniuje, Klaipėdoje, Kaune ir Giruliuose), taip pat lankėsi dviejuose regioniniuose (Utenoje ir Varėnoje). Visur buvo aptariama kursų eiga,

A.P.P.L.E. vadovų suvažiavimo, vykusio š.m. rugsėjo mėnesį Prospect, CT, dalyviai.

tolimesni planai ir projektai.

Neseniai iš gyvųjų tarpo pasitraukusio visų gerbiamo ir nepamirštamo, specialios pedagogikos docento, prof. dr. Algirdo Grigonio įkurtas, A.P.P.L.E. Kauno skyrius, šią vasarą taip pat suorganizavo „keliaujančius“ kursus, pasiekusius Lietuvos kaimus ir miestelius, kuriuose yra pensionatai ir globos namai vaikams su specialiais poreikiais bei negalėmis. Eilę metų ranka rankon kartu su doc. Algirdu Grigoniui dirbęs dabartinis A.P.P.L.E. direktorius prof. dr. Karl Janowitz, be abejo, ir toliau tęs tą labai svarbų, reikalingą darbą.

Šių metų vasaros kursai buvo ypatingi tuo, kad į jų organizavimą ir dėstymą įsijungė keletas Lietuvos kolegų. Pvz., „Vilties“ stovykloje A.P.P.L.E. kursams vadovavo žinoma Lietuvos pedagogė Augienė-Vilūnienė, o vasaros kursų pagrindinė paskaitininkė dr. Laima Galkutė kalbėjo „Švietimas darniam Lietuvos vystymuisi“ tema. Pedagogai rimtai svarstė atsiveriančią galimybę atei-

tyje bendradarbiauti su pedagogus rengiančiu Vilniaus pedagoginiu universitetu.

Kainoms kylant, šių metų A.P.P.L.E. vasaros kursų organizavimo išlaidos padidėjo. Kursus įgyvendinti, įskaitant vertėjas, organizavimo išlaidas vietoje, kopijavimą, raštinės reikmenis ir mokymo techniką, kainavo 31,283 dol. Didelę dalį šios sumos (13,500 dol.) padengė aukotojų skirtos stipendijos vasaros kursus lankantiems mokytojams, prisiminus, kad kursus lankė per 1,000 Lietuvos pedagogų, ir kad tai yra teigiamas investavimas į mūsų tėvynės ateitį — Lietuvos jaunimą, šios išlaidos turėtų būti pateisinamos.

Geranoriškais principais dirbanti A.P.P.L.E. bendrija didžiulioji savo darbo vaisiais ir dar kartą nuoširdžiai dėkoja už suteiktą įvertinimą, pasitikėjimą ir paramą. A.P.P.L.E. P.O. BOX 617, Durham, CT 06422.

Paruošė Ritonė Rudaitienė

Viena iš septynių Lietuvos mokytojų grupių, dalyvavusių šių metų A.P.P.L.E. vasaros kursuose Klaipėdoje.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ — PAVYZDYS

Pasaulio Lietuvių bendruomenės valdyba sveikina JAV Lietuvių bendruomenės XVII Tarybos trečiosios sesijos dalyvius. JAV Lietuvių bendruomenė yra labiausiai patyrusi mūsų kraštų LB šeimoje, ji yra pavyzdys kitoms jaunoms, dar tik besikuriančioms Bendruomenėms, pavyzdys, kaip reikia organizuotis, veikti ir kartu paremti kitų Kraštų veiklą, kad būtume bendruomeniška jungtis. JAV LB visuomet yra daugiausia tikimasi.

Vasarą Trakuose įvyko PLB Kraštų valdybų ir PLJS valdybų pirmininkų suvažiavimas, dalyvavo beveik visų Kraštų pirmininkai arba jų paskirti atstovai. Netoliese, kitame viešbutyje, vyko PLJS pirmininkų suvažiavimas, turėjome keletą bendrų posėdžių, buvome supažindinti su planuojamo PLJS kongreso programa, numatyto 2006 metų vasarą Kanadoje. PLB kraštai buvo suskirstyti į tris darbo grupes: pirmoji — Europos, antroji — Rytų kraštų, trečioji — Š. Amerikos, P. Amerikos ir Australijos. Reikšmingi kai kurių atstovų pasisakymai naujosios emigracijos reikalais.

2003 m. Seime buvo priimtas nutarimas, prašantis 2006 m. Seimui paruošti Pasaulio Lietuvių bendruomenės vizijos ir misijos projektą. PLB valdyba buvo įpareigota sudaryti komitetą tokios vizijos ir misijos sukūrimui, mane paskyrė šio komiteto vadovavimui. Džiaugiuosi, kad daug asmenų nori padėti, patarti, tačiau sujungti į kokią nors vieną komitetą, kuomet gyvename pasklidę po visą pasaulį, yra neįmanoma. Pageidaujama, kad vizija ir misija atskleistų visų kraštų Lietuvių bendruomenių specifiką. Susirašinėjimas elektroniniu paštu didelė parama ir pagunda, tačiau visų problemų neišsprendžia. Valdyboje dr. Bronius Makauskas iš Lenkijos ir Daina Bogdanienė iš Norvegijos nuoširdžiai dirba kartu. Esu dėkinga XIII Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos

simpoziumo rengėjams už parinktą temą „Lietuva ir lietuviai pasaulyje“. Teko vadovauti vienam iš dviejų šia tema posėdžių ir galiu paliudyti, kad buvo puikiai paruoštų pranešimų, išsakyta daug prasmingų minčių, kurios ne vien praplėtė dalyvių akiratį, bet jas galėsime panaudoti vizijos ir misijos dokumento sudarymui. Daug įvairių pasiūlymų misijai buvo pateikta 2004 ir 2005 metų pirmininkų suvažiavimuose. Kraštų Lietuvių bendruomenių aplinka ir poreikiai yra įvairūs. Naujai besikuriantiems organizatoriams, neturint bendruomeniškos ar pilietinės veiklos patirties, yra sunku susiorientuoti ne tik naujame krašte, kultūroje, bet ir gerai suprasti, kaip reikia dirbti nevalstybinėje (NGO) veikloje, todėl yra labai svarbi senų demokratinų kraštų veikėjų patirtis. Dėl neaiškumo ribos tarp valstybės ir pilietinių organizacijų, dažnai vyksta įvairūs nesupratimai tarp užsienio lietuvių ir įvairių valstybinių institucijų. Ta riba yra ypatinai svarbi mums, JAV Lietuvių bendruomenei, kuri yra inkorporuota JAV kaip pilietinė korporacija. Cituoju mūsų prezidiumo pirmininkę Reginą Narušienę: „Lietuvos valdžia negali nuspręsti ar nustatyti mūsų veiklos. Valdžia turi leisti pilietinėms organizacijoms veikti savarankiškai“. Valdžios pareigūnai negali apeiti centrinių Lietuvių bendruomenės organų, tartis su atskirais asmenimis ir daryti pareiškimus, kad tokia yra Lietuvių bendruomenės pozicija, nuomonė ir t.t. Šis klausimas yra jautrus visoms kraštų bendruomenėms, kurios savo valstybėje yra įsiregistravusios kaip pelno nesiekiančios organizacijos. Naujai besikuriančioms bendruomenėms, kraštuose, kur net nėra tautinių mažumų įstaigų, šis klausimas nėra toks aktualus, tačiau jos taip pat nori būti atsargios, kur ir kaip yra naudojamas jų vardas ir kas jų vardu yra daroma. Naujieji

Liūda Rugienienė ir prof. Vytautas Landsbergis Detroit, MI, šį rudenį vykusioje JAV LB XVII Tarybos trečiojoje sesijoje. Jono Urbono nuotrauka.

emigrantai kai kuriais atvejais yra jautresni dėl mokesčių mokėtojų išleidžiamų pinigų nei senoji išeivija. Atminkime, pinigai yra surinkti iš jų tėvų, artimųjų ir draugų. Juos ypač erzina, kuomet su pinigais nesielgiama taupiai, organizuojamos nereikalingos kelionės ir kuriami prabangūs projektai.

Pirmininkų suvažiavime Vokietijos LB vicepirmininkas dr. Vincas Bartusevičius apibendrinimo žodyje išryškino kai kurias atstovų išreikštas mintis:

— Ar Lietuvos mokesčių mokėtojas turėtų finansuoti užsienio lietuvių renginius?

— Turėtų, jei tai skatina lietuvių išlaikymą.

— Didžiavomės, kad mes dirbame visuomeniškais pagrindais, bet kiti, žiūrėdami iš pašonės, įtarė, kad mes turime iš savo darbo kažkokį pelną. Naujai atvykę lietuviai nenori dirbti už dyką. Kai kurios didelės Bendruomenės neapais be apmokamų darbuotojų įdarbinimo.

— Geriausia būtų investuoti į žmones, o ne į pastatus. Kas iš pastato, jei nebus kam jį ateiti.

Būsimajame Pasaulio Lietuvių bendruomenės seime turėsime nu-

brėžti tą nematomą liniją tarp idealizmo ir pragmatizmo, ir tai nebus lengva užduotis, pvz., lietuvių išlaikymo klausimas pirmininkų suvažiavime buvo formuluojamas taip: „Ar verta būti lietuviu?“ Vizijos ir misijos projektą atsiųsime keletą mėnesių anksčiau visų kraštų pirmininkams ir prašysime pastabų. Seimo proga bus išleistas leidinys su reikalinga informacija, Lietuvių bendruomenių pranešimais, atstovų sąrašais. Iki 2006 m. sausio 31 d. reikia pateikti LB pranešimus ir delegatų sąrašus.

Baigdama noriu padėkoti JAV Lietuvių bendruomenei už finansinę paramą, Krašto valdybai už 3,000 dol. sumą ir solidarumo mokestį — 2,043 dol., Daytona Beach apylinkei auką — 175 dol. ir JAV lietuviams, kurie reagavo į PLB valdybos aukų prašymą, surinkome — 5,801 dol. Visiems nuoširdus aciu.

Noriu ypatingai padėkoti Lietuvių fondui, kuris šiais metais PLB valdybos projektus parėmė 34,000 dol. suma.

Liūda Rugienienė

Pasaulio Lietuvių bendruomenės vicepirmininkė

1994 m., mirus jo žmonai (vedęs 1970 m., palikuonių neturėjo), dr. Šmulkštys grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Panevėžyje. Tais pat metais jis įstojo į Lietuvos rašytojų sąjungą, o kiek vėliau tapo Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos nariu. 1994 m. Vilniuje išleista jo sukurtų pasakų knygelė: „Negirdėtos neregėtos pasakos“. Taip pat jo parašytų ir išverstų eilėraščių iš vokiečių kalbos (Romano Guardini) į lietuvių kalbą „Laiškai vaikų karalystei“. Knygelė buvo išleista 2000 metais. Savo kūrybai jis naudojo slapyvardį „Jotvingis“. Tais pat 2000 metais jo iniciatyva ir lėšomis buvo susuktos istorinės temos filmas „Gereigis“, kuriame jis vaizdavo kalavijuočių išsikėlimą prie Rygos prieš 800 metų. Filmo vaidybinių dalių atliko Panevėžio aktoriai. Filmas buvo rodomas Panevėžyje, kino teatre 2000 metais.

Dr. Šmulkštys savo gyvenime turėjo daug projektų, ypač dėl Lietuvos. Jis atliko daug kelionių, net į tolimus svetus kraštus ir ne dėl savo malonumo, bet dėl savo projektų, tyrinėjimų bei religinių tikslų. Romoje lankėsi 1984 m. Šv. Kazimiero, Lietuvos karaliaus 500 m. mirties sukakties proga, priimdamas iš šv. Tėvo Pauliaus Jono II šv. Komuniją. 1994 m. aplankė Pskovą, Rusijos miestą, kur yra garsaus XIII amžiaus karo vado Pskovo kunigaikščio, lietuvių Daumanto palaikai ir paminklas. Daumantas buvo laimėjęs daugelį mušių, dažnai net prieš stipresnius priešus, buvęs labai religingas, globojęs vargšus, silpnuosius apsaugojęs nuo skriaudėjų, išmintingai teisęs nusikaltėlius. Rusų cerkvė laiko jį šventuoju.

Jis buvo nuvykęs į Indiją tyrinėti panašumą Baltistano provincijos sanskritų kalbos ir lietuvių kalbos, ieškodamas lietuvių tautos kilmės. 2001

PASKUTINIS JOTVINGIS Ne visi skelbiami Šventaisiais DR. PETRAS KISIELIUS

Nr. 5

metais su ekskursija jis aplankė Graikijoje tas vietas, kur apaštalas šv. Povilas skelbė Kristaus evangeliją. Dėl to paties tikslo aplankė Turkiją (Elsas), kur darbavosi krikščionybės apaštalai — Jonas ir Timotejas.

Dr. Šmulkštys buvo mecenatas daugybei lietuvių rašytojų kūrinių: Vytauto Mačernio „Poetizacija“, Antano Maceinos „Kultūros filosofija“, Vlodo Šlaito „Rudens vėjas“. Nemažam skaičiui kūrinių jis yra buvęs daliniu mecenatu. Jis yra gausiai aukojęs „Valdovų rūmų“ statybai Vilniuje ir Prisikėlimo bažnyčios Kaune atstatymui. Liudvinave jis savivaldybei paaukojo nemažą dalį išlaidų, statant pastatą klinikai.

Neaplenkė jį ir pinigų skolintojai, planuodami pradėti verslą. Pas vieną tokį skolintoją jau dirba 20 darbininkų, ir jis savo keliolikos tūkstančių skolą jau yra sąžiningai gražinęs. Būta ir ne tokių linksmų atvejų.

Persikėlęs į Lietuvą ir būdamas jau pensijoje, jis nepamiršo nei medicinos, nei ligonių. Jis tuo jau pirkto „Volkswagen“ autobusa ir su gailestin-

gomis seserimis, o retkarčiais ir su daktarais, prisipirkę vaisių ir pasirūpinę vaistais, važiuodavo į kaimus teikti pagalbą bei globą sergantiesiems.

Būdamas nuo gimnazijos pradžios ateitininku Bir dalyvavęs lietuvių tautos sukilime prieš Sovietų Rusiją 1941 m., jis buvo aktyvus ateitininkų organizacijoje bei LFB sąjūdyje, dosniai rėmė jų veiklą bei projektus.

Domėjosi ne vien Lietuvos įvykiais, jam nesvetimas buvo ir Europos, Amerikos bei pasaulio vyksmas, jis išgyveno dėl nepasisekimų ir džiaugėsi jų sėkme.

Kasdieniam gyvenime jis labai taupė laiką, skirdamas jį skaitymui bei studijoms. Jis kiekvienam žmogui norėjo padėti, padaryti jam kažką gera. Jo aukos buvo daugiausia iš jo pensijos, didesnių santaupų neturėdavo, buvo labai nereiklus sau, bet viską atiduodavo kitiems. Kai gimnazijoje, antroje–trečioje klasėje, žiemą jis atsiėsdavo obuolį sau per pietų pertrauką suvalgyti, tai jis atiduodavo bet kuriam kitam tos pačios klasės moksleiviui. Studijų metu Lietuvoje ir Vokietijoje jis savo menkais maisto ištekliais dalindavosi su kitais vargingais studentais, nors pats būdavo alkanas. Jis ir savo palikimą buvo taip surašęs, kad jam mirus, niekas nebūtų apskunkintas pomirtiniais įpareigojimais, kad niekam nebūtų nepatogumų. Giminėms užjūriuose pranešti tik po laidotuvių. Amerikoje liko jo brolio sūnus ir jo motina, o Lietuvoje vienas pusbrolis ir viena pusseserė su šeimomis. Palaidotas Panevėžio katedros parapijos kapinėse.

Jo gyvenimas — tylus paprastumas, bet gilios ir didingos prasmės.

Bus daugiau.

Džiazo, liaudies ir klasikinė muzika liejosi po Bernardinų skliautais

Vilniaus Šv. Pranciškaus Asyžiečio (Bernardinų) bažnyčios giedotojų grupė.

Roko Medonio (ELTA) nuotr.

Vilnius, lapkričio 2 d. (ELTA) — Vėlinėms skirtą koncertą Visų šventųjų vakarą i sostinės Šv. Pranciškaus Asyžiečio (Bernardinų) bažnyčią visus pakvietė Lietuvos nacionalinė filharmonija. Antradienį garsūs Lietuvos muzikai po senaisiais bažnyčios skliautais atliko liaudies, klasikinę ir džiazo muziką.

Koncerte skambėjo lietuvių liaudies autentiškos giesmės, Vėlinių dainos bei sutartinės, kurias į vieną muzikinį audinį supynė garsus džiazo kompozitorius ir klavišininkas Dainius Pūlauskas. Jam talkino populiarioji liaudies dainų atlikėja Ve-

ronika Povilionienė ir Nacionalinės premijos laureatas Čiurlionio styginių kvartetas. Koncerte taip pat dalyvavo trimitininkas Valerijus Ramoška bei Vilniaus šv. Pranciškaus Asyžiečio (Bernardinų) bažnyčios giesmių grupė. Koncertą vedė kunigas pranciškonas brolis Astijus Kungys OFM.

Pasak rengėjų, koncerto „Visai šeimai“ Vėlinių projektas — tai unikalus ir drąsus bandymas sujungti klasikinę, religinę, liaudies muziką ir džiazą. Tokio pobūdžio deriniai šiuo metu yra ypač paklausūs Vakarų Europos muzikinėje kultūroje.

Imigrantai iš trečiųjų šalių ES bus pranašesni už lietuvius

Vilnius, lapkričio 2 d. (BNS) — Senosiose Europos Sąjungos (ES) šalyse galės laisvai įsidarbinti imigrantai iš trečiųjų šalių, tuo tarpu naujosios ES narės, tarp jų ir Lietuva, ir toliau išliks apribojimai.

Tai numato kitų metų sausį ES įsigaliosianti direktyva, rašo dienraštis „Lietuvos rytas“.

Pasak Lietuvos europarlamentarės Danutės Budreikaitės, nuolat kurioje nors ES valstybėje gyvenantys legalūs imigrantai galės be jokių apribojimų su savo šeimos nariais persikelti gyventi į kitą ES narę ir

ten įsidarbinti ar mokytis.

Iš viso ES yra apie 13 mln. migrantų — atvėrus jiems kelius į bet kurią ES valstybę, sumažės lietuvių galimybės įsidarbinti užsienyje.

„Po šios direktyvos įsigaliojimo padidės legalių migrantų srautai. Tuo tarpu nekvalifikuotų darbuotojų iš Lietuvos galimybės įsidarbinti sumažės“, — sakė europarlamentarė.

Pasak D. Budreikaitės, ir ji pati, ir kolegos iš Lenkijos ragino darbo jėgos pasidairyti naujosios ES narės bei palengvinti šių šalių gyventojams sąlygas įsidarbinti.

Sportas

* **Julija Gotovskytė pateko į pagrindinį Baltarusijos sostinėje vykstantį ITF serijos „Belarus Open“ moterų teniso turnyrą**, kurio prizų fondą sudaro 25,000 dolerių. Lemiamoje kvalifikacinių varžybų dvikovoje Julija Gotovskytė, 6:3, 6:4 įveikė Vasilisa Davydova. Lietuvos tenisininkės varžovė pirmajame pagrindinių varžybų rate bus dar viena Rusijos tenisininkė Olga Panova.

* **Spalio pabaigoje paskelbtame Europos mėgėjų bokso asociacijos (EABA) vertinime Europos pirmenybių bronzos medalininkas ir Atėnų olimpiados penktos vietos laimėtojas Jaroslavas Jakšto užima dešimtą vietą bendroje Senojo žemyno boksinių įskaitoje.** Lietuvį lenkia penki Rusijos atstovai, vokiečiai, prancūzas, baltarusis ir italas. Tarp supersunkiasvorių (virš 91 kg) J. Jakšto nusileidžia tik Europos vicečempionui bei Atėnų olimpinį žaidynių bronzos medalininkui italui Roberto Cammallele ir užima antrą vietą.

* **Pirmą pralaimėjimą antrosiose 32 komandų FIBA Europos taurės vyrų krepšinio turnyro rungtynėse patyrė Šiaulių „Šiau-**

lių“ krepšininkai. C grupės antrojo turo rungtynėse išvykoje lietuviai 68:104 turėjo pripažinti pirmą pergalę iškovojojo Prancūzijos vicečempionės SLUC komandos pranašumą. 17 taškų į aikštelės šeiminių krepšį įmetė, 8 kamuolius po krepšiais atkovojo ir 4 rezultatyvius perdavimus atliko Tadas Klimavičius.

* **Pergalė 2005-2006 metų NBA pirmenybės pradėjo Arvydo Macijausko New Orleans „Hornets“ komanda**, 93:67 sutriuškinusi Sacramento „Kings“. Lietuvis per 4 minutes pelnė 2 taškus, pataikęs abu baudų metimus. Sėkmingiausiai nugalėtojų gretose rungtyniavo P. J. Brown (20 tšk.), J. R. Smith (19 tšk.), Speedy Claxton (17 tšk.).

* **Nesėkme 2005-2006 metų sezono NBA čempionatą pradėjo Lino Kleizos Denver „Nuggets“ komanda**, pirmąsias rungtynes svečiuose 91:102 pralaimėjusi nugalėtojų titulą ginantiems San Antonio „Spurs“ krepšininkams. Lietuvis svečių gretose nebuvo registruotas šioms varžyboms. 23 taškus į „Spurs“ krepšį įmetė Carmelo Anthony, 19 — Kenyon Martin.

„Mažeikių nafta“ — Vyriausybės rankose

Atkelta iš 1 psl.

„Mažeikių naftos“ akcijų paketą ir jį kartu su maždaug 20 proc. iš 40.6 proc. jai priklausančių akcijų parduoti kitam, jos pasirinktam investuotojui.

Iš šio sandorio Vyriausybė tikisi uždirbti apie 1 mlrd. litų — tikimasi, kad „Mažeikių naftos“ akcijų išigijimo įstatymas leis derybininkams suderėti kuo didesnę kainą už maždaug 20 proc. Vyriausybės valdomų „Mažeikių naftos“ akcijų.

Už maždaug 4.3 mlrd. litų rinkos vertės „Jukos“ turimą 53.7 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų paketą Rusijos susivienijimas prašo beveik 1 mlrd. JAV dolerių. Vyriausybei Seimas leido šiam tikslui skolintis iki 3 mlrd. litų.

Vyriausybė jau yra nutarusi pradėti derybas su antru pagal išgaunamą naftą Rusijoje susivienijimu TNK-BP dėl jos valdomų „Mažeikių naftos“ akcijų pardavimo.

Tačiau tai, pasak ūkio ministro Kęstučio Daukšio, nereiškia, kad nebus deramasi su kitomis kompanijomis. Svarbiausia Vyriausybei, anot jo, yra tai, kad ji kuo daugiau išloštų iš sandorio finansškai, ir kad ateitų investuotojas, kuris užtikrintų sėkmingą „Mažeikių naftos“ veiklą.

„Jukos“ savo ruožtu ieško investuotojų, kuriems galėtų parduoti 53.7 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų — potencialūs pirkėjai iki lapkričio 10 dienos turi pateikti preliminarious pasiūlymus dėl akcijų kainos.

Tačiau Lietuvos Vyriausybė tikisi užbėgti įvykiams už akių ir dar iki tol, kol „Jukos“ suras investuotoją, pati nupirkti „Mažeikių naftos“ akcijas.

Ūkio ministras Kęstutis Daukšys informaciją apie galimas grėsmes, esą „Mažeikių naftai“ sutriks naftos tiekimas, jei Vyriausybė parinks netinkamą akcijų pirkėją, va-

dina burbulu, pučiamu artėjant derybų kulminacijai. Tačiau jis neatmeta galimybės, kad mėginimų „užsukti vamzdį“ bus.

„Kadangi derybos artėja, tokių visokių gąsdinimų, gandų rašymų, bus tiek ir tiek. Čia yra tam tikra derybų dalis, tam tikras psichologinis spaudimas, į jį reikia labai ramiai žiūrėti“, — sakė ūkio ministras Kęstutis Daukšys.

Pasak jo, šiuo metu niekas negali pasakyti, kaip baigsis bendrovės akcijų pirkimo-pardavimo procesas.

„Visos naftos kompanijos yra agresyvios, tik vienos labai atvirai parodo savo agresyvumą, kitos ne taip“, — kalbėjo ūkio ministras.

Anot jo, valstybinio Rusijos susivienijimo „Rosneft“ dalyvavimas yra nelabai geras dalykas Lietuvai pirmiausia ekonominio saugumo požiūriu, kadangi tai yra visiškai valdžios kontroliuojama bendrovė.

„Bet jie vis tiek tame procese dalyvaus, kažkokius burbulus pūs, gali būti, net bandys „užsukti vamzdį“ — visko gali būti“, — sakė K. Daukšys.

Rusijos dienraštis „Kommersant“ pranešė, kad trečios pagal dydį pasaulyje Rusijos aliuminio bendrovės „Rusal“ savininkas Oleg Deripaska pretenduoja į žlungančiam Rusijos susivienijimui „Jukos“ priklausančias „Mažeikių naftos“ akcijas.

„Kommersant“ žiniomis, O. Deripaska kompanija „Bazovyy element“ šiuo metu derasi su Rusijos naftos bendrovėmis „Rosneft“ ir „Surgutneftegaz“ dėl žaliavos tiekimo garantijų „Mažeikių naftai“.

Jei „Bazovyy element“ pretenduodama į „Mažeikių naftos“ akcijas, atstovaus „Rosneft“ interesams, Vyriausybei pasirinkus „ne tą“ akcijų pirkėją, „Mažeikių naftai“ iškiltų naftos gavimo problemų.

Ministras eismą reguliuoja pagal partijos bičiulių interesus

Vilnius, lapkričio 2 d. (BNS) — Opozicijoje esantys Seimo liberalai įtaria, jog susisiekimo ministras, socialdemokratas Petras Česna eismą reguliuoja pagal savo partijos bičiulių interesus.

„Susisiekimo ministras P. Česna, tenkindamas socialdemokrato Druskininkų mero Ričardo Malinausko įgeidžius, žaidžia su žmonių gyvybėmis“, — opozicinės Liberalų frakcijos pranešime cituojamas jos seniūnas Algis Kašėta.

Tokio liberalų vertinimo susilaukė, jų teigimu, su susisiekimo ministru P. Česnos žinia priimtas sprendimas nuo rugpjūčio 1-osios uždrausti sunkiasvorių transporto eismą Druskininkų miesto ribose esančiu tiltu per Nemuną link Lietuvos sienos su Baltarusija.

Išgaliojus šiam sprendimui, visas transporto srautas buvo nukreiptas aplinkkeliu, kuriuo sunkiasvoris transportas turi važiuoti apie 40 papildomų kilometrų tokiam eismui nepritaikytu, siauru, miestelių teritorijomis einančiu 4-4.5 metro pločio keliu.

Pasak Liberalų frakcijos pranešimo, su kaimyninių savivaldybių vadovais šis sprendimas nebuvo suderintas, nebuvo iš anksto pasirūpinta ir eismo saugumo užtikrinimu — kelio dangos paruošimu, kelio ženklavimu.

„Vargu, ar eismo saugumo po-

reikius atitinka tai, kad po ministro P. Česnos sprendimų sunkiasvorės transporto kolonos yra priverstos važiuoti, pavyzdžiui, per Merkinės miestelį siauru, tam nepritaikytu keliu, pro šalia kelio esančias mokyklas bei kitas gausiai lankomas įstaigas“, — pranešime cituojamas A. Kašėta.

Liberalo teigimu, iš miestelių, per kuriuos buvo nukreiptas sunkiasvorių transporto priemonių srautas, gyventojų, panorusių išsiaiškinti naują maršrutą lėmusias priežastis, Susisiekimo ministerija tiesiog pasityčiojo.

„Gyventi prie gero kelio visada buvo laikoma privalumu. Deja, šiandien arti esantis kelias — ne tik patogumas, bet ir problemos: padidintas triukšmas, tarša, grėsmė keliantys automobiliai“, — pranešime cituojamas Susisiekimo ministerijos laiško, adresuoto eismo saugumui susirūpinusiems Merkinės gyventojams, fragmentas.

Reaguodamas į gyventojų skundus, Varėnos-Eišiškių apygardoje į Seimą išrinktas Algis Kašėta kreipėsi į susisiekimo ministrą, reikalaudamas pateikti išsamų atsakymą, ar pagrįstai nutrauktas eismas buvusiu maršrutu. Jei eismo nukreipimas neišvengiamas, Seimo narys ragina ministrą imtis konkrečių priemonių eismo saugumui užtikrinti.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

JAV turi slaptus kalėjimus Rytų Europoje

Washington, DC, lapkričio 3 d. („Reuters“) — JAV Centrinė žvalgybos tarnyba (CŽV, Central Intelligence Agency) Rytų Europoje yra įsteigusi keletą slaptų kalėjimų, kuriuose vykdo terorizmo įtariamų asmenų apklausas bei juos kalina. Šie slapti teroristų kalėjimai buvo įsteigti spontaniškai netrukus po 2001 metų rugsėjo 11 d. atakų. Tai trečią dieną pranešė dienraštis „The Washington Post“.

Pasak pranešimo, slaptieji kalėjimai yra įkurti mažiausiai aštuoniose užsienio šalyse, įskaitant Tailandą ir Afganistaną. Tailando valdžios atstovai iš karto paneigė apie tokių įstaigų egzistavimą.

Įtariamų „al Qaeda“ teroristų kalėjimų vietas Rytų Europoje tiksliai žino tik saujelė aukščiausio lygio pareigūnų, įskaitant tų šalių, kuriose įsteigti tokie kalėjimai, prezidentus ir saugumo tarnybų viršininkus.

Slaptuose JAV dokumentuose minėti kalėjimai nurodomi kaip „juodosios vietos“. Jokia oficiali informacija apie tai, kas yra kalėjimuose laikomi asmenys, kuo tiksliai jie kaltinami ir kokie apklausų būdai naudojami, nepateikiama.

„The Washington Post“ pareiškė, kad laikraščiai pavyko sužinoti Rytų Europos šalių, kuriose įkurti slaptieji kalėjimai, pavadinimus, tačiau dienraštis nusprendė jų nepaskelbti.

Baiminamasi, kad paskelbus valstybių, kuriose JAV yra įkūrusios slaptuosius kalėjimus, pavadinimus, padidėtų teroristinių išpuolių, nukreiptų prieš šias šalis, grėsmė.

Pabrėžiama, kad visos šalys yra ištikimos JAV sąjungininkės ir jose veikia demokratinė santvarka, tačiau jos yra buvusios sovietinės respublikos, neseniai atkūrusios nepriklausomybę.

EUROPA

LONDONAS

Iš britų vyriausybės pasitraukė svarbus politinis ministro pirmininko Tony Blair sąjungininkas David Blunkett, susilaukęs prieštarų vertinimui dėl savo verslo reikalų. Tai jau antras kartas per mažiau nei metus, kai darbo ir pensijų sekretorius D. Blunkett pasitraukė iš T. Blair ministrų kabineto — pernai gruodį jis buvo priverstas atsistatydinti iš vidaus reikalų sekretoriaus posto. D. Blunkett turėjo pasitraukti dėl įtarimų, kad paspartino vizos išdavimą savo buvusios meilužės, žurnalo leidėjos Kimberly Quinn vaiko auklei filipinietei. D. Blunkett buvo kritikuojamas dėl to, kad pasitraukęs iš vyriausybės įsidarbino kompanijoje, kuri siekė vyriausybinių kontraktų.

BERLYNAS

Moteris, dėl kurios atsisakymo paisyti Vokietijos socialdemokratų vadovo nuomonės šią partiją (SDP) ištiko rimta krizė, sutiko su kompromisu dėl aukščiausių partijos postų paskirstymo. Kairiojo sparno atstovė Andrea Nahles pirmadienį laimėjo SDP vadovybės balsavimą dėl jos paskyrimo partijos generaline sekretore, nors partijos pirmininkas Franz Muentefering buvo parinkęs kitą kandidatą. Dėl to F. Muentefering atsistatydino, be to, pareiškė nesąstikras, ar, kaip planuota, užims vicekanclerio ir darbo ministro postus naujojoje koalicinėje vyriausybėje, kuriai turi vadovauti krikščionių demokratų vadovė Angela Merkel. 35 metų A. Nahles išreiškė apgailestavimą dėl sukulto chaoso ir sutiko nebesiekti SDP generalinio sekretoriaus posto.

PARYŽIUS

Paryžiaus priemiesčiuose praėjusią naktį jaunuolių grupės susirėmė su policija ir padeginėjo automobilius bei šiukšlių dėžes — smurtas, kuris beveik savaitę krėtė vieną skurdų Prancūzijos sostinės prie-

miestį, išplito ir kituose rajonuose. Neramumų, kurie prasidėjo ketvirtadienį žuvus dviem paaugliams, epicentras yra skurdus šiaurės rytų priemiestis. Praėjusią naktį gretimo priemiesčio teritorijoje buvo padegta maždaug 60 automobilių. Akmenis svaidžiusius jaunuolius policija vaikė šaudydama guminėmis kulkomis. Smurtas priemiesčiuose prasidėjo po to, kai elektros nutrenkti žuvo du, 15 ir 19 metų, jaunuoliai, kurie lipo elektros pastotės siena ir palietė transformatorių. Pasak vietos prokuroro Francois Molins, tie du vaikinai manė, kad juos persekioja policininkai, bet valdžia neigia, kad taip buvo.

KOPENHAGA

Danijos policija pranešė sulaukusi dar vieną vyrą, susijusį su grupute, kuri, kaip įtariama, planavo Europoje surengti teroristinį išpuolį. Po šio arešto Danijoje dėl praėjusią savaitę Bosnijoje atskleisto samoklos suimtų įtariamųjų skaičius pakilo iki septynių. Policija paprašė teismo, kad šis leistų įtariamąjį laikyti iki lapkričio 16 dienos. Šis vyras buvo suimtas netrukus po to, kai Kopenhagoje praėjusį ketvirtadienį ir šeštadienį buvo sulaukyti dar keli asmenys. Įtariamųjų pavardės neskelbiamos, tačiau policija nurodė, kad jie yra 16-20 metų amžiaus. Tarp jų yra šeši vyrai ir viena moteris.

VARŠUVA

Lenkijos konservatyvusis vadovas Jaroslaw Kaczynski pareiškė, kad šalyje galimi pirmalaikiai visuotiniai rinkimai, jeigu jo partijos mažumos vyriausybės neparems koalicijos partnere galėjusi tapti Pilietinė platforma. J. Kaczynski partija „Įstatymas ir teisingumas“ kartu su verslą remiančia Pilietine platforma laimėjo rugsėjį vykusius rinkimus ir žadėjo valdyti kartu, bet derybos dėl koalicijos žlugo nepavykus susitarti dėl postų paskirstymo ir ekonominės politikos programų. Pirmadienį mažumos vyriausybė buvo prisaikdinta, o kitą savaitę jos laukia balsavimas dėl pasitikėjimo parlamente. Be

Pilietinės platformos paramos jai reikės užsitikrinti populistą Andrzej Lepper ir jo reformoms nepritariančios ūkininkų profesinės sąjungos „Savigyna“ paramą. Jei vyriausybė nepavyks sėkmingai baigti šio trijų etapų proceso, Lenkijoje, kuri yra didžiausia Europos Sąjungos (ES) naujokė, bus surengti pirmalaikiai rinkimai.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas George W. Bush Kongreso paprašė skirti 7.1 mlrd. JAV dolerių apsaugos nuo paukščių gripo pandemijos priemonėms. 1.2 mlrd. dolerių būtų skirta 20 mln. skiepijimo nuo paukščių gripo viruso H5N1 dozių pagaminti, 2.8 mlrd. — naujos skiepijimo technologijos parengimui paspartinti, o dar 1 mlrd. — vaistų nuo virusų atsargoms sukaupti. Žmonėms mirtinai pavojingos atmainos paukščių gripo virusu H5N1 iki šiol užsikrėtė tik 121 žmogus, kurių 62 mirė, bet virusas išplito tarp naminių paukščių didelėse Azijos dalyse ir jau pateko į Europą. Virusas nuolat kinta, ir mokslininkai perspėja, kad jis gali pradėti lengvai plisti tarp žmonių.

* * *

JAV federalinis izdo bankas, kaip ir buvo prognozuota, padidino bazinės palūkanų normas nuo 3.75 proc. iki 4 proc. ir patvirtino ketinąs ir toliau laipsniškai jas didinti. Atvirų rinkų komitetas (FOMC) patvirtino manąs, kad uraganų neigiamas poveikis pramonės sektoriui ir darbo rinkas tebus laikinas. Be to, centrinis JAV bankas ir toliau mano, kad jo pinigų ir kreditavimo politika skatina ekonominę plėtrą.

RUSIJA

MASKVA

Buvęs Rusijos premjeras Michail Kasjanov pareiškė esąs pasirengęs tapti demokratinį jėgų kandidatu 2008 metų Rusijos prezidento rinkimuose. „Esu įsitikinęs, kad 2008 metų prezidento rinkimams demokratinės jėgos turi iškelti vieną bendrą kandidatą. Aš galiu ir esu pasirengęs būti tuo kandidatu“, — sakė M. Kasjanov.

Kadaise sėkmingiausių buvęs prancūzų dienraštis — ties bankroto riba

Paryžius, lapkričio 1 d. (AFP/BNS) — „France Soir“, sėkmingiausias pokario laikotarpio Prancūzijos laikraštis, kurio skaitytojų skaičius nuo 8-ojo dešimtmečio nuosekliai mažėjo, patvirtino teismo paskirtą administratorių, taip siekdamas išvengti bankroto.

Teismo administravimas laikraščio leidėjai „Presse Alliance“ buvo paskirtas šešių mėnesių laikotarpiui.

Šia procedūra siekiama padėti sunkumų slegiamoms bendrovėms išvengti bankroto.

1944 metais įsteigtas laikraštis iš slapto prancūzų pasipriešinimo judėjimo leidinio virto vieninteliu Prancūzijos leidiniu, kuris peržengė simbolinę 1 mln. egzempliorių tiražo kartelę. 1961 metais vidutinis laikraščio dienos tiražas siekė 1.115 mln. egzempliorių.

Nuo to laiko „France Soir“ tira-

žas nuosekliai mažėjo ir jau 1975 metais siekė 520,000 egzempliorių, 1990 metais — 228,900 egzempliorių, o šiuo metu — apie 45,000 egzempliorių.

70 proc. bendrovės akcijų valdo Prancūzijos ir Egipto verslininkas Ramy Lakah, o likusius 30 proc. — Italijos spaudos grupė „Poligrafici Editoriale“.

Laikraštis turi 118 darbuotojų, įskaitant 74 žurnalistus.

Stengdamasis įgyti daugiau gerbėjų, „France Soir“ pastaruoju metu ėmė krypti bulvarinės žurnalistikos link.

Šią savaitę laikraštis pateko Prancūzijos vidaus reikalų ministro Nicolas Sarkozy nemalonėn. Sulaužęs ilgametę prancūzų spaudos tradiciją nesikišti į politikų asmeninį gyvenimą, dienraštis atskleidė įtakingo ministro bei galimo kandidato į prezidentus meilužės pavardę.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

RIČARDAS HARALDAS RINGYS

Kai liepos 28 dieną pasklido žinia, kad Ričardas Ringys tą rytą staigiai mirė, pajutome ne tik savo skausmą jo netekus, bet ir baisų susirūpinimą Laima, nes jų širdys plakė kaip viena.

Pirmą kartą pastebėjau Laimą ir Ričardą Ringius prieš 30 metų Los Angeles Švento Kazimiero parapijos kieme po Mišių. Buvau neseniai atvykusi iš rytų, dar mažai ką pažinau. Ši patraukli pora tuoj pat krito į akį — gražūs žmonės, elegantiškai apsirebę, kultūringa laikysena. Dar labiau traukė akį vaizdas giliai įsimylėjusios poros — subtilūs prisilietimai, koketiški žvilgsniai, šypsenos. Daugiau kaip 10 metų tik tokį ryšį tebeturėjome — mandagų, bet šiltą pasisveikinimą po Mišių. Nežinojau tada, kad mūsų takai kada nors artimiausiu sveis, ir sveis labai prasmingai.

Pagalau susidraugavome su Laima ir Ričardu, kai pradėjau veikti su Los Angeles birutietėmis ir „Lietuvos Vaikų vilties“ komitete. Laima padėjo įsteigti „Lietuvos Vaikų vilties“ komitetą Los Angeles, o Ričardas tuoj pats įstojo. Jų šiluma užkrėtė visus ligoniukus ir mamytės iš Lietuvos. Šie, praleidę kelias valandas Ringių globoje, pamiršdavo skausmą ir baimę. Laima mokėjo juos nuraminti, paglostyti, o Ričardas prajuokinti. Shriners ligoninės palatose dažnai girdėdavosi: „Dėde Ričardai — žiūrėk!“ ar „Dėde Ričardai — žaisk su manimi!“

Pamačiau tada, kokios gražios ir jų sielos, kiek jie myli Lietuvą ir jos vaikus. Teko patirti, kiek daug jie iš savęs reikalauja, kiek jie visuose

Ričardas H. Ringys.

darbuose siekia tobulumo. Ir visuose žygiuose jie neatskiriami...

Nors jie visada elgėsi kaip naujavedžiai, jų istorija prasidėjo labai seniai. Ričardas Haraldas Ringys gimė Kaune 1928 m. kovo 21 d. Stefanijai ir Pranui Ringiams. Šeimoje buvo ir vyresnis sūnus Steponas. Tėvas, pasiturintis verslininkas, atstovavo keliolikai prekybos firmų per visą Europą. Gyvendamas Kaune, Ričardas baigė Vinco Kudirkos pradžios mokyklą ir vėliau lankė Jėzuitų gimnaziją. Karui prasidėjus, Ringių šeima pasitraukė į Vokietiją ir pagaliau atsirado Kempteno pabėgėlių stovykloje. Ten Ričardas toliau lankė gimnaziją, lošė krepšinį ir priklausė skautams. Ten užsiėmė daug draugysčių iki gyvos galvos. Ir ten susipažino su Laimute Valavičiūte, sužibėjo jaunos meilės kibirkštys. Laimutei teko anksčiau

išvykti į Ameriką. Nors buvo pradėjęs studijuoti chemiją Tuebingen universitete, Ričardas palikęs studijas ir šeimą, 1950 metais nulėkė pas ją į Čikagą.

Jie nutarė vestis, kai 1951 metais Ričardas buvo pašauktas į kariuomenę. Tris dienas po vestuvių Ričardas buvo išsiųstas į Koreją. Fronto linijose praleidęs dešimt mėnesių, buvo perkeltas į Japoniją, grįžo į Ameriką 1953 metais ir pagaliau su Laimute atšventė „medaus mėnesį“ Niagara Falls. Dar gyvendamas Čikagoje, Ričardas dirbo „Inland Stell“ firmos laboratorijoje.

Persikėlė į Kaliforniją, įsikūrė Los Angeles mieste. Čia studijavo elektros inžineriją, dirbo „Chrysler Corporation“ chemijos laboratorijoje. 1954 m. gruodžio mėnesį susilaukė dukrelės Ritos, o po dvejų metų gimė sūnelis Ričardukas — Rikis.

Iš „Chrysler“ įmonės perėjo į „Aerojet General Corporation“. Išlaikęs Los Angeles miesto egzaminus, buvo priimtas į Los Angeles „Department of Water and Power, Station Design“ grupę. Dirbo „Castaic“ jėgainės planavimo komandoje. Išdirbęs ten per 26 metus 1990 metais, išėjo į pensiją.

Ringių šeima mėgdavo keliauti po Ameriką, Europą, Kanadą ir Karibų salas. Ypač mėgo Aliaską ir Havajus. Negailėdavo savo laiko ir kitiems padėti. Nuo pačių pirmų pensijos dienų Ričardas pašventė daug laiko „Lietuvos Vaikų vilties“ komitetui. Priklausė šauliams, buvo Draugo fondo Los Angeles komiteto antras vicepirmininkas. Ričardas visus darbus atlikdavo stropiai ir

pareigingai. Be galo mylėjo savo šeimą, draugus, tėvynę Lietuvą ir antrąją tėvynę Ameriką.

Kai paskutinį kartą mačiau Ričardą ir Laimą kartu, mažai kas buvo pasikeitę nuo to pirmo išpūdzio prieš 30 su viršum metų. Dar gražūs, dar linksmi, dar labai įsimylėję. Kai tokias artimas sielas perskiria mirtis, skausmas rėžia visus, kurie jas artimai pažįsta. Kaip paguosti Laimą ir vaikus, kai pačiam reikia paguodos? Draugai ir giminės gaučiai susirinko išlydėti Ričardą amžinybėn. Visus gaudino nuostabiai graži Ričardo nuotrauka prie karsto, papuošto Lietuvos ir Amerikos vėliavomis, kurioms jis su tokia meile tarnavo. Gedulingas Mišias aukojo svečias iš Kauno, jėzuitas tėvas Gintaras Vitkus. Po Mišių Rikio draugas perskaitė sūnaus paskutinį laišką tėvui, o dukte Rita visiems jautriai, su skausmu ir su humoru, papasakojo savo prisiminimus tėvo ir tėvų meilės.

Ričardas buvo palaidotas Forest Lawn Memorial Park, netoli savo namų, lydimas maldų, Lietuvos himno, giesmės „Marija, Marija“. Gale apėgų buvo paleistas visas pulkas baltų balandžių palydėti Ričardo sielą į dangų.

Per gedulingus pietus parapijos saleje buvo parodytos Ričardo gyvenimo skaidrės, grojant jo mėgstamiausias dainas. Nuotraukose gražiausios jo ir Laimos gyvenimo akimirkos, pilnos džiaugsmo ir pasitenkinimo. Nors jos visus gaudino, savotiškai ir guodė, nes visose matėme laimingą žmogų.

Danguolė Navickienė

ALTV NAUJIENA!!!

Nuo 2005 m. rugpjūčio mėn.
Amerikos Lietuvių Televizijos
laidas galite matyti:

antradieniais, ketvirtadieniais, sekmadieniais
7 - 8 val. vakaro
antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais
1:30 - 2:30 val. dienos
per **Čikagos 48 kanalą**,

o nuo 2005 m. rugsėjo mėnesio ir
per **Comcast Cable 248 kanalą** (digital)
Čikagoje ir VISUOSE priemiesčiuose.

ALTV laidas gali matyti Rockfordo miesto (Illinois) lietuviai per 33 televizijos kanalą, o nuo rugsėjo 1 d. ir per Comcast Cable.

Informaciją teikiame:

ALTV telefonu 708-839-9022

altv@comcast.net

14911 127th Street, Lemont, IL 60439

TUTANCHAMON LABIAUSIAI MĖGO RAUDONĄ VYNĄ

Barcelonos universiteto mokslininkai Didžiosios Britanijos muziejuje paskelbė apie garsiausio visų laikų Egipto valdovo, faraono Tutanchamon įpročius mėgautis... raudonuoju vynu.

Kaip rašo britų dienraštis „The Independent“, mokslininkai ne tik ištyrė, kad Tutanchamon buvo palaidotas su amforomis, skirtomis vynui gerti, bet ir nustatė, kad XIV a. pr. Kr. Egiptą valdęs faraonas pirmenybę teikė raudonam, o ne baltam vynui. Ir ne šiaip pigiam Nilo deltoj gaminamam vynui, tačiau raudonajam vynui, pagamintam iš geriausių vynuogių derliaus. Iš senovinių užrašų galima nesunkiai nustatyti vynuogių derliaus metus, vietą, kur jis nuimtas, taip pat augintojo duomenis, tačiau vyno spalva užrašuose nebūdavo nurodoma. Nepaisant to, panaudoję moderniausias technologijas ir ištyrę amforas, mokslininkai įrodė, kad būtent raudonas vynas buvo vienas mėgstamiausių Tutanchamon svaigųjų gėrimų.

Senovės egiptiečiai tikėdavo, kad kartu su palaikais palaidoti daiktai pravers žmogui pomirtiniame gyvenime. Tik dėl to praėjus tūkstančiams metų mums ir pavyko sužinoti apie vieno iš garsiausių valdovų pasaulio istorijoje asmeninius įpročius.

ELTA

SKELBIMAI

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

SIŪLO DARBĄ

CAREGIVERS / CNA'S
HOURLY TO LIVE-IN
MUST SPEAK ENGLISH
DRIVING A PLUS
IMMEDIATE REFFERALS AVAILABLE
GRISWOLD SPECIAL CARE
847-961-6550

NEKILNOJAMASIS TURTA

**VIDA M.
SAKEVICIUS**

Real Estate Consultant

Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas

708-889-2148

ĮŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami

1-2 mieg. naujai suremontuoti butai.

1 mieg. — \$670-\$710;

2 mieg. — \$770-\$810.

1 mėnuo nemokamai.

Tel. 630-910-0644, Jana.

Amb. V. Ušackas Šiaulių universitete skaitė paskaitą

Lietuvos Respublikos (LR) ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose (JAV) Vygaudas Ušackas š.m. spalio 25 d. Šiaulių universitete skaitė paskaitą tema: „Lietuva ir globalizacijos iššūkiai“. Kalbėdamas universiteto studentams ir dėstytojams, Lietuvos diplomatas pažymėjo, kad tik bendromis pastangomis, suvienijant žmogiškuosius ir finansinius išteklius bei tikslingai juos panaudojant, galima pasiekti proveržį žinių ekonomikos srityje bei efektyviai konkuruoti vis labiau laisvėjančioje, protekcionizmo ir subsidijų atsikratančioje, tarptautinėje ekonomikoje.

Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV ir Meksikai Vygaudas Ušackas.
Jono Urbono nuotrauka.

V. Ušackas: „Pirmuosius penkio-liką atstatytos nepriklausomybės metų mes išnaudojome itin sėkmingai — atkūrėme demokratines bei laisvą rinką reguliuojančias institucijas ir teisės normas, tapome ES ir NATO nariais, sukūrėme prielaidas tolesnei ekonomikos plėtrai. Dabar prieš mus naujas, gal ne tiek akivaizdus, tačiau labai sudėtingas ir kompleksiškas iššūkis, kurio esmė — pasiruošti konkuruoti ir nugalėti globalioje žinių ekonomikoje bei barjerus naikinančioje tarptautinėje prekyboje“.

Lietuvos ambasadorius JAV pabrėžė galimybes kiekvienam Lietuvos piliečiui nemokamai naudotis internetinėmis prieigomis viešosiose bibliotekose svarbą bei pažymėjo kaip tik šiuo metu užsimezgusį Lietuvos Vyriausybės, bibliotekinių draugijos ir sąjungininkų „Langas į ateitį“ bendradarbiavimą su „Bill and Melinda Gates Foundation“, suteikiantį vilčių, jog vis didesnė Lietuvos visuomenės dalis, ypač kaimo vietovėse, gaus nemokamą prieigą prie interneto.

„Tikiuosi, kad Šiaulių universiteto studentai bus tarp pirmųjų, kurie ims XXI amžiaus švietėjiškos M. Valančiaus veiklos, apmokant gyventojus virtualaus pasaulio paslapčių“, — kalbėjo diplomatas, paminėdamas, kad universiteto studentai, bendradarbiaujant su sąjunga „Langas į ateitį“, galėtų atlikti praktinę Viešojo interneto prieigų cen-

truose bei perduoti suaugusiems, vyresniojo amžiaus žmonėms interneto naudojimo ir kompiuterinio raštingumo žinias.

Kalbėdamas apie mokslo sistemos Lietuvoje plėtojimą labiau pragmatiška vaga, V. Ušackas atkreipė dėmesį į Žinių ekonomikos forumo Lietuvoje (ŽEF) verslo ir mokslo bendradarbiavimo komiteto išvadą, kad šalies „mokslo tyrimų komercinimas vyksta lėtai ir vangiai“.

V. Ušackas: „Tikiuosi, kad žinių ekonomikos forumo pateiktos rekomendacijos, tokios, kaip nedidelių, lanksčių įmonių prie mokslo įstaigų steigimas, — taps valdžios, verslo ir universitetų bendradarbiavimo kėlrodžiu, tobulinant teisės aktus, skiriant ir pritraukiant reikiamus išteklius, kurių dėka gali būti sukurta palanki aplinka Lietuvos universitetams tapti reikšmingais inovacijų šaltiniais“.

Ambasadorius pasidžiaugė, kad vis daugiau šalies verslo vadovų ir politikų pripažįsta poreikį kurti naujos kartos produktus, imasi iniciatyvos identifikuoti specializacijos nišas, įdiegiant technologines naujoves bei sukuriant didesnę pridėtinę vertę nešančias prekes. „Mančiau, kad toks agresyviai konstruktivus, o ne pesimistiškai protekcionistinis požiūris Lietuvai atvers kelią sėkmingoms investicijoms, modernizacijai, specializacijai. Tai sukurs prielaidas ne tik stiprinti atskirų įmonių, bet ir apskritai, visos Lietuvos ekonomikos atvirumą ir konkurentiškumą“, — kalbėjo V. Ušackas.

Pažymėjęs, kad pagal suaugusiųjų švietimą Lietuva yra ES valstybių sąrašo gale, ambasadorius V. Ušackas pabrėžė būtinybę skirti didesnę dėmesį nuolatiniam darbuotojų tobulinimuisi ir perkvalifikavimui.

„Juo daugiau žmonių įžvelgs globalizacijos siūlomas galimybes ir atsiveriančias nišas, o svarbiausia — bus motyvuoti ir sugebės taip organizuoti veiklą, kad šias galimybes realizuotų ir atsiveriančias nišas užpildytų produktais ir paslaugomis iš Lietuvos — tuo greičiau Lietuva atsids XXI — globalizacijos ir žinių ekonomikos — amžiaus sėkmės valstybių sąrašą“, — Šiaulių universitete kalbėjo V. Ušackas.

Vizito Šiaulių universitete metu Lietuvos ambasadorius susitiko su Šiaulių rajono meru Algimantu Gaubu, rektoriumi prof. habil. dr. Vincu Lauručiu, universiteto prorektorais doc. Juozu Pabrėža ir prof. Vaclovu Tričiu, Senato pirmininku prof. Aloyzu Gudavičiumi, Socialinių mokslų fakulteto prodekanu Liongina Juozaitiene, Kaimo plėtros tyrimų centro direktoriumi Jonu Jasaičiu, kitais universiteto dėstytojais, o taip pat Šiaulių pramonininkų ir verslininkų asociacijų vadovais.

Ambasadorius V. Ušackas aplankė Šiaulių rajone, Egėliškių kaime, gyvenančią Zosės ir Aloyzo Kairių daugiavaike šeimą ir jiems padovanojo kompiuterį — Šiaulių Rotary klubo ir ambasadoriaus V. Ušacko asmeninę dovaną — labdarą.

Lietuvos ambasados JAV
informacija

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGŲ — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviamis sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalauskaitė

Ninety fourth lesson. (Nainty forth lesson) — Devyniasdešimt ketvirta pamoka.

Michigan apples. (Mišigen eplis) — Michigan obuoliai.

It's fall, we are going to Michigan to buy some freshly picked apples. (Its fol, ui ar going tū Mišigen tū bai sam frešli pick epls) — Jau ruduo, mes važiuojame į Michigan nusipirkti šviežiai nuskintų obuolių.

What's the difference — they have Michigan apples in the grocery stores. (Uats tha difrens — thei hev Mišigen epls in tha grouseri stors) — Koks skirtumas — Michigan obuolių yra maisto parduotuvėse.

My family enjoys the ourting, the weather is nice and the trees are so beautiful. (Mai fėmili endžois tha auting, tha uether iz nais end tha tšrys ar sou bjūtifil) — Mano šeima patinka išvyka, oras puikus ir medžiai tokie gražūs.

I know, the green yellow, orange, and red leaves on the trees look like a pretty picture. (Ai nou, tha gryn, jelou, orandž end red lyvs an tha tšrys luk laik e priti piktšjur) — Žinau, žali, geltoni, oranžiniai ir raudoni medžių lapai atrodo kaip gražus paveikslukas.

We also like the large variety of apples that they have at the orchard fruit stands. (Ui alsou laik tha lardž verajeti af epls thet thei hev et tha orčard frūt stends) — Be to, mums patinka didelis obuolių rūšių pasirinkimas, randamas ant prekystalių prie sodų.

I like to take an apple, core it, put raisins, a little brown sugar

and cinamon in the middle and bake it in the microwave. (Ai laik tū teik en eple, kor it, put reizins, e litl braun šiugar end sinamon in tha midle end beik it in tha maikroueiv) — Man patina išskobti obuolio vidų, įdėti kiek razinų, truputį rudo cukraus ir cinamono, ir iškepti mikrobangeje.

That's great, I use one kind of apples for eating, another for baking, a third kind for compote. (Thets greit, ai jūz uon kaind af epls for yting, enather for beiking, e thiorid kaind for kaupt) — Puiku, aš vartoju vieną obuolių rūšį valgymui, kitą kepimui, o dar kitą kompoto virimui.

I have a large family, the apples are so much cheaper and better this time of the year. (Ai hev e lardž fėmili, tha epls ar sou mač čyper end beter this taim af tha jyr) — Aš turiu didelę šeimą, obuoliai šiuo metų laiku yra daug pigesni ir geresni.

I wish I knew how to make apple sauce and all those delicious foods my mother used to make. (Ai uiš ai niū hau tū meik epl sos end ol thous delišias fūds mai mather jūzd to meik) — Aš norėčiau mokėti išvirti obuolių košę ir pagaminti visus tuos skanius patiekalus, kuriuos mano mama paruošdavo.

My mother taught me how to prepare many dishes, I will be glad to share my recipies. (Mai mather tot mi hau tū priper meni dišes, ai uil bi glėd tū šer mai resapys) — Mano mama mane išmokė gaminti daug patiekalų, aš mielai pasidalinsiu savo receptais.

D Ė M E S I O !

Neseniai atvykote, leškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

BIRUTĖ MAR — ČIKAGOJE

Birutė Marcinkevičiūtė-Mar. Pavardė žinoma ne tik Lietuvoje, bet ir Amerikos lietuvių, kurį domisi teatro menu, tarpe. Spalio mėn. pabaigoje teatro mėgėjai turėjo ypatingą progą — kelis vakarus iš eilės pamatyti Birutę.

Atvyko Birutė pakviesta Chopin teatro dalyvauti šio teatro suruoštame pirmame monospektaklių festivalyje „I-Fest“, kuris vyko spalio 22 - 30 dienomis Čikagoje. Ji tapo šio festivalio veidu — reklaminiai lankstinukai, festivalio afiša buvo su Birutės nuotrauka. Birutė Mar festivalyje vaidino du „Meiluzio“ spektaklius. Tai pasakojimas apie jaunos kinietės pirmąją meilę.

Šeštadienio ryte Birutė susitikime su Čikagos liuanistinės mokyklos mokiniais skaitė eilėraščius iš savo poezijos knygos, pasakojo apie savo darbą teatre, atsakinėjo į mokinių klausimus.

Sekmadienį Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre įvyko susitikimas su lietuvių teatro mylėtojais. Birutė jiems parodė savo naujausią spektaklį „Poetė“. Tai spektaklis apie

kontroversišką asmenybę, lietuvių poetę Salomėją Nėrį (1904-1945), pastatytas remiantis poetės dienoraščių ir jos eilėraščių motyvais. Nors poetė mirė seniai, tačiau dar ir dabar jos neilgas gyvenimas tebėra mįslė. Dar ir šiandien netyla kaltinimai dėl jos politinių klaidų. Daugelis sako, kad jos politinės klaidos nuvertina ir jos kūrybą. Tik prieš dešimtį metų išleistas jos paskutinis eilėraščių rinkinys „Prie didelio kelio“. Jame — tragiška jos būsena, išgyvenimai emigracijoje Rusijoje, kur ji gyveno paskutiniaisiais savo gyvenimo metais.

Kaip prieš prasidedant spektakliui pati Birutė sakė žiūrovams, rušdamasi jam, ji sužinojo tiek daug naujo ir nežinomo. Aktorė perskaitė daugybę kritikos straipsnių, poetės eilėraščių rinkinius, jos dienoraštį, kurį poetė rašyti pradėjo nuo 14 metų ir rašė visą savo gyvenimą.

Žiūrovai salėje, atrodo, nekvėpavo. Jausmas — tarytum ne aktorė, o pati poetė atėjo pas žiūrovus ir pasakoja savo gyvenimo istoriją. Kukliai apsirengusi, mažutė, didžiaakė aktorė tapo poete, skaitančia savo

Spektaklio „Poetė“ kūrėjai: kompozitorius Antanas Kučinskas, scenarijaus autorė ir atlikėja Birutė Mar, dailininkė Jolanta Rimkutė po spektaklio Čiurlionio galerijoje.

Birutė Mar susitikimo su Čikagos liuanistinės mokyklos mokiniais metu.

dienoraščius, įterpdama eiles ir klausydamasi kaltinimų ir ją ginančių straipsnių ištraukų. Tai lyg spektaklis-teisimas, kuriame poetė ir ginama ir teisinama. Jame visas poetės kelias — nuo valiūkiškos jaunystės, nuo svajonių, nuo meilės eilėraščių pamažu artėjant prie „Poemos apie Staliną“. Iš kitos pusės šis spektaklis — mėginimas reabilituoti S. Nėrį, kuriai kūryba buvo visas jos gyvenimas. Ir kas gali pasakyti, kiek kalta buvo poetė, o kiek susidariusios gyvenimo sąlygos, ją „blaškydamos keistuose likimo vingiuose?“ (Rasa Vasinauskaitė, „Poetės vardu“, „Septynios meno dienos, 2005.02.18). „Gyvenimas — daina žiogelio, /į purvą kruviną sumintą“, — sako S. Nėris. Spektaklyje išryškėjo kūrėjos tragedija, jos kova su ligomis, paklydimais, praradimais. Žiūrovas patyrė, kad nemirtingumo, amžinybės ilgesys padėjo poetei ištverti tai, kas buvo jai likimo nulemta — neįmanomą kasdienybę, tuštybę ir banalumą.

Laimos Apanavičienės nuotraukos

Laima Apanavičienė

Perskaite „Draugo“ dienraštyje apie JAV LB Kultūros tarybos ir Čiurlionio galerijos paskelbtą jaunųjų menininkų konkursą „Atgimusi Lietuva“ ir sužinoję, kiek daug lietuvių atsiuntė parodai savo darbus, Klaipėdos krašto išeivijos atstovai nusprendė įsteigti „Uostamiesčio“ prizą ir įteikti jį Klaipėdos krašto jauniems menininkams.

Esam sujaudinti lietuvių idėjomis, kuriomis jie siekia pabrėžti Lietuvos atgimimą ir išsilaisvinimą, noru išreikšti begalinę meilę Lietuvai ir nepaliaujamą tikėjimą jos ateitimi. Visa tai — mūsų širdyse ir mintyse. Manome, kad kiekvienas lietuvis nepaliauja galvojęs apie tai, kas iš ties yra didu — apie Tėvynę:

Mes —
Čionykščiai
Nuo pirmųjų baltų genčių
Nuo valstybės užgimimo —
Kaimiečiai ir miestiečiai,
Paprstai ir išrinktieji,
Dainuojantys, šokantys ir kuriantys
Iš praeities ir ateisiantys —
Po Lietuvos dangumi —
Būkime drauge...

Maloniai kviečiame būti drauge, tapti prizo steigėjais ir lapkričio 25 d., 7 val. v. dalyvauti konkurso „Atgimusi Lietuva“ atidaryme. Norintys atsiųsti auką, galite čekius rašyti Čiurlionio galerijai su nuoroda, — konkursui „Atgimusi Lietuva“.

Prizo steigėjai: Teodora Lapinš — pokario išeivijos atstovė, Manto Bučmio „Mūras“, kapela „Sodžius“, Robertas Kubilius, Aldona ir Alfonsas Vainorai, Asta Beliauskienė, Roma ir Romas Novikai.

Klaipėdos krašto išeivijos atstovai.

Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre

vyksta jaunų menininkų

Loretos Petraitis (JAV) ir Jūratės Weiss (Vokietija)

tapybos darbų paroda „Regimybė kaip galimybė būti“.

Paroda veiks iki lapkričio 20 d.

Parodą galima aplankyti kasdien,

išskyrus pirmadienį ir antradienį, nuo 12 val. iki 6 val. v.

Maloniai kviečiame visus apsilankyti parodoje

ir susipažinti su jaunų šių dienų menininkų darbais.

Nuotraukoje parodos atidarymo metu iš kairės: dailininkė Loretos Petraitis, menotyrininkė Ieva Šedževičienė ir dailininkė Jūratė Weiss.

RENGINIŲ KALENDORIUS

2005 METAI

Lapkritis

Lapkričio 4 d., penktadienį: poezijos skaitymai Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Pradžia 7 val. vak.

Lapkričio 5 d., šeštadienį: Lietuvių fondo metinis pokylis Pasaulio lietuvių centre.

— Rudeninis Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kaukių balius.

Lapkričio 6 d., sekmadienį: Čikagos Lietuvių moterų klubo priešpiečiai ir programa Garden Chalet restorane. Pelnas skiriamas „Philanthropic Fund“. Pradžia 12:30 v. po pietų.

— Lietuvos Dukterų draugijos ruošiamas vakarienis Jaunimo centre.

— Dail. Rasos Ibišienės vadovaujamas užsiėmimas „Kalėdinės dovanos ir atvirukai“ Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Pradžia 1 val. p.p.

Lietuvių karių veteranų sąjungos Ramovė Čikagos skyriaus susirinkimas Jaunimo centre. Pradžia 12 val.

Lapkričio 10 d., ketvirtadienį: Čikagos Lietuvių pensininkų sąjungos metinis narių susirinkimas Šaulių namuose. Pradžia 1 val. p.p.

Lapkričio 12 d., šeštadienį: JAV LB Kultūros tarybos premijų šventė Jaunimo centro didžiojoje salėje.

— Lithuanian Mercy Lift 15 metų sukaktuvinis pokylis Morton Arboretum lankytojų salėje, Lisle, IL.

— Cultural Connections programa „Dressed for the Part“ Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Pradžia 10:30 val. r.

Lapkričio 13 d., sekmadienį: madų paroda, PLC didžiojoje salėje. Pradžia 12:30 val. p.p.

— Paskaita „Lietuvių literatūra šiandien“ Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Pradžia 1 val. p.p.

— Čikagos lietuvių Tauragės klubo gegužinė Šaulių namuose. Pradžia 12 val.

Lapkričio 18 d., penktadienį: „Dainavos“ ansamblio vyrų vieneto koncertas Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. Pradžia 8 val. vak.

— Užsiėmimas Čikagos mokyklų mokytojams „Lietuvių papročiai ir tradicijos“ Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Pradžia 10 val. r.

Lapkričio 19 d., šeštadienį: Lietuvių operos pokylis Jaunimo centro didžiojoje salėje. Pradžia 7:30 val. vak.

— Futbolo klubo „Lituanica“ 55 m. sukakties pokylis Pasaulio lietuvių centre. Pradžia 6:30 val. vak.

Lapkričio 20 d., sekmadienį: „Sodauto“ iš Boston, MA, spektaklis „Pennsylvanijos lietuviai“ Jaunimo centre. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

— Lietuvos kariuomenės 87 m. atkūrimo sukakties paminėjimas Šaulių namuose.

Lapkričio 25 d., penktadienį: Jaunųjų dailininkų paroda „Atgimusi Lietuva“ Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

— Filmas „Sveikas, Jėzau gimusi“ Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Pradžia 7 val. vak.

Lapkričio 26 d., šeštadienį: Balio Pakšto 100-ųjų gimimo metinių paminėjimas ir ansamblio „Gabijs“ penkmečio jubiliejaus koncertas Jaunimo centre. Pradžia 7 val. vak.

Lapkričio 27 d., sekmadienį: JAV LB Kultūros tarybos Premijų šventė Jaunimo centre. Atvyksta LR kultūros viceministras Faustas Latėnas, programą atliks solistė Judita Leitaitė. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

— Tilžės Akto 87 metų sukak-

ties iškilmingas minėjimas Šaulių salėje. Pradžia 2 val. p.p.

— Sakralinės muzikos koncertas PLC didžiojoje salėje. Pradžia 1:30 val. p.p.

Gruodis

Gruodžio 2 d., penktadienį: kolekcionierių paroda „Mano kolekcija“ Čiurlionio galerijoje, Čikagoje.

Gruodžio 3-4 d., šeštadienį ir sekmadienį, kalėdinė mugė Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Abi dienas pradžia 9 val. r.

Gruodžio 4 d., sekmadienį: Jaunimo centro tradicinė vakarienis JC didžiojoje salėje.

— Kalėdinių eglutės papuošalų-šiaudinukų pamokos Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Pradžia 1 val. p.p.

Gruodžio 9 d., penktadienį: kalėdinė paroda „Mano kolekcija“ M. K. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo

centre.

Gruodžio 10 d., šeštadienį: JAV LB Socialinių reikalų tarybos Labdaros vakaras „Seklyčioje“. Pradžia 6 val. vak.

— Lietuvių rašytojų draugijos rengiamas kalėdinis pobūvis Jaunimo centro kavinėje. Pradžia 1 val. p.p.

Gruodžio 11 d., sekmadienį: paskaita Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Pradžia 1 val. p.p.

Gruodžio 16 d., penktadienį: filmas Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Pradžia 7 val. vak.

Gruodžio 18 d., sekmadienį: kūčios Pasaulio lietuvių centre. Pradžia 12:30 val. p.p.

Gruodžio 31 d., šeštadienį: Naujų metų sutikimas Pasaulio lietuvių centre. Pradžia 8 val. vak.

— Lietuvių operos ruošiamas Naujų metų sutikimas Jaunimo centre. Pradžia 7:30 val. vak.

2006 METAI

Vasaris

Vasario 25 d., šeštadienį: Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos Čikagoje ruošiamas „Šiupyns“ Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Pradžia 6 val. vak.

Vasario 26 d., sekmadienį: teatro spektaklis „Aitvaras“ iš Toronto. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

Kovas

Kovo 19 d., sekmadienį: „Draugo“ koncertas Jaunimo centre. Programą atliks sol. Virgilijus Noreika.

Kovo 26 d., sekmadienį: Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių rėmėjų metinė šventė.

Balandis

Balandžio 2 d., sekmadienį: „Vilnijos“, liaudiškos muzikos kapelos koncertas. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

Balandžio 30 d., sekmadienį: Lietuvių operos 50 metų jubiliejinis renginys Morton gimnazijos salėje. Pradžia 3 v. p.p.

Liepa

Liepos 1 d., šeštadienis: VIII Lietuvių dainų šventės susipažinimo vakaronė.

Liepos 2 d., sekmadienį: VIII Lietuvių dainų šventė University of Illinois Pavilion salėje.

Liepos 2 d., sekmadienį: VIII Lietuvių dainų šventės pokylis Sheraton Chicago Hotel & Towers patalpose.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą DRAUGAS

NESPRENDIMO GALIA

Internetiniame puslapyje „Delfi“ paskelbus straipsnį apie pedagogų streiko galimybę, pasipylė komentarai. Kuriuos galima vertinti, ne tik kaip šios profesijos sociologinį vertinimą, bet taip pat atspindintį tam tikros dalies visuomenės požiūrį, bei pedagogo vaidmens supratimą. Simptomiška, kad kai kurie komentarai itin pikti, pagiežingi, menkinantys pedagogus. Taip prasiveržia anoniminėje diskusijoje išgyventos nesėkmės ir neišsipildžiusios svajonės. Liūdina, kad visiškai nesugebama oriai ir dalykiškai komentuoti, drabstomasi paaugliškomis, gatvės žargono frazėmis, demonstruojama vidinė negalia, apskritai sunku ką nors suprasti. Deja, tik vidutinybės „neįkerta“, kad svarbiausia — gerbti kitą, kitokią, taigi ir save patį. O streiko organizavimas yra būdas ginti savo socialines teises, reikalauti teisingesnio atlyginimo ir normalių darbo sąlygų, o tai beje ir pačių socialinių partnerių stiprinimas.

Dažnėjantys streikai ar ketinimai juos organizuoti yra rimtas ne kokios socialinės padėties ženklas ir

iššūkis centrinei valdžiai, kurios rankose ir finansiniai ištekliai, ir sprendimo galia. Pirmiausia jau keleri metai iš esmės sistemškai nesprenžiamas biudžetinio sektoriaus darbuotojų atlyginimo problema. Deja, valdžia šiuo požiūriu tesugeba reaguoti tik į kurios nors profesinės grupės spaudimą arba demonstruoja kam nors išskirtinę meilę. Pakako medikams pradėti streiko rengimo vajų ir žiūrėk buvo surastos lėšos, jų darbo užmokesčiai padidinti, tiesa, labai diferencijuotai, atrodytų labai neteisingai provincijos atžvilgiu. Valdžia turi prisiimti atsakomybę, kad dabar veikianti atlyginimų sistema skatina daugelio sričių profesionalų nutekėjimą į geriau apmokamas sferas ar ekonominę emigraciją, neigiamai veikia aukštojo mokslo prestižą, daro esminę įtaką demografiniai valstybės situacijai. Verslo struktūros čia yra lankstesnės ir motyvuotos išsilaikyti konkurencijoje, todėl investuojančios į savo specialistus, o biudžetininkai yra absoliučiai valdžios valioje ir jos malonėje.

Darbo užmokesčio politika šandien grindžiama streikų baime ir bandymu užtikrinti išgyvenimo galimybę labiausiai skurstantiems skurdinant ir kitus. Manipuliuojant minimaliosios mėnesio algos didinimu ir šokia tokia neapmokestinamo minimumo diferenciacija, aki-vaizdžiai pažeidžiamas teisingumas — gerai, kad vis didinamos mažiau uždirbančių pajamos, bet išaldžius atlyginimų koeficientus tik retsykiais prisimenant bazines mėnesio algos dydį, nuskriaudžiami kiti biudžetininkai. Mat jų atlyginimai santykinai vis mažesni, stabilūs jau keleri metai. Šiandien geriau dirbti nekvalifikuotą darbą, nes ir atsakomybės mažiau, ir įtampos nėra, ir papildomą darbėlį gali susirasti. Ne medikas kaltas, kad jam apsimoka nors savaitgaliais nuvažiuoti kur į užsienį pabudėti ligoninėje, ir ne kvalifikuotas pedagogas, kad jam verčiau dirbti vadybininku prekybos centre, ir ne tie mūsų piliečiai, kurie kitur ieško darbo — ne darbo, o geresnių gyvenimo sąlygų. Tokios tendencijos palaikymas nemažina skur-

do ir negarantuoja visiems gyventojams pakankamų socialinių garantijų ateityje, t.y. senatvėje, nemažina atotrūkio tarp senatvės pensijos ir asmens buvusių darbo pajamų. Atsakomybė dėl tokio totalaus žmonių skurdinimo ir jo socialinių, demografinių pasekmių gula ant tų pečių, kurie tautą mulkino vieneto mitologija, skalambijo, kad nusipelnėme geriau, kurie ragino nemesti kelio dėl takelio, ar tie, kuriems visko Lietuvoje vis daugėja. Kasmet „socialiai orientuotas biudžetas“, „socialiai orientuota politika“, keista, pra- gaistingai didina ir visuomenės ekonominių galimybių skirtumus, ir regionų raidos ryškius netolygumus, neįveikia dalies gyventojų socialinės atskirties. Kazkas toje politikoje nėra gerai, jei skelbiama viena, o nutinka arba yra visai kas kita. Galia nieko nespėsti yra irgi galia.

Valentinas Stundys
Lietuvos krikščionių demokratų pirmininkas

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Dr. Jonas Adomavičius su dosnia 4,000 dol. auka dar kartą gelbsti ir išveda iš mirties taško radijo laidą „Margutis II“.** Tokių altruistų ir geradarių nedaug liko mūsų tarpe. Kviečiame visus klausytojus paremti seniausią lietuvišką laidą, neleiskime jai numirti. „Margutis II“ valdyba ir ištikimi klausytojai nuoširdžiai dėkingi gerbiama dr. Jonui Adomavičiui.

♦**Lietuvos Dukterys maloniai** kviečia atsilankyti į draugijos ruošiamus rudens pietus lapkričio 6 d., 3 v.p.p. Jaunimo centre. Skanūs A. Šoliūnienės valgiai, programa, loterija. Meninę programą atliks Vilija Kerelytė ir Algimantas Barniškis. Visi ir visos laukiami. Vietas užsisakyti antradienį-penktadienį nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p., tel. 773-925-3211.

♦**Lietuvių karių veteranų sąjungos** Ramovė Čikagos skyriaus susirinkimas vyks lapkričio mėn. 6 d., sekmadienį, 12 val. p.p. Jaunimo centre. Visi skyriaus nariai kviečiami dalyvauti.

♦**Lietuvių fondo metinis rudens** pokylis ir Dr. Antano Razmos vardo švietimo premijos įteikimas įvyks šeštadienį, lapkričio 5 d. Maloniai kviečiame visus LF narius, globėjus, draugus, svečius susiburti PLC salėje, pasisvečiuoti, pasivaišinti A. Šoliūnienės gardžiai pagamintu maistu ir paremti Lietuvių fondą. Jus linksmins brolių Švabų ansamblis. LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

♦**Lapkričio 4 d., penktadienį, 7 v. v., Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd. Čikagoje,** kviečia atvykti į III Pasaulio lietuvių dainų šventės Ansamblių vakaro „Virsmo spalvos“ (Vilnius, Kalnų parkas, 2003 m.) videojuostos peržiūrą. Filmo trukmė 2 val. Įėjimas nemokamas.

♦**Lapkričio 13 d., 12:30 p.p. visus** kviečiame smagiai praleisti popietę PLC, kur vyks madų paroda „Rudens simfonija“. Pietus ruošia A. Šoliūnienė. Norintieji atvykti, prašome skambinti Žibutei tel. 630-257-0153 arba Elzytei tel. 630-257-8617 ir užsisakyti bilietus.

♦**Lapkričio 20 d. 2 val. p.p. Jaunimo** centro didžiojoje salėje matysime Gintos Merkevičiūtės - Kupčinskienės sukurta spektaklį „Ten kur anglių kalnai steri“ apie Pensylvanijos angliakasių Lietuvą. Spektaklį pastatė „Sadauto“ — Bostono lietuvių etnografinis ansamblis. Bilietus galima išsigyti „Seklyčioje“. Bilietų kaina 10 dol. ir 15 dol. Jaunimui iki 12 metų — nemokamai.

♦**Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus aukojamos šį šeštadienį, lapkričio 5 d. 9:30 val. r. seselių motiniškame name, 2601 W.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kun. John Schork, CP, „Passionist“ vienuolis. Prašome dalyvauti. Įėjimas tik pro priekines duris.

♦**Kolekcionieriai, atsiliepkite!** Čiurlionio galerija gruodžio 2 d., organizuoja parodą „Mano kolekcija“. Jei jūs esate kolekcionierius ir norite parodyti savo surinktą kolekciją, prašau skambinti Petriui Petručiui, tel. 773-434-4545.

♦**Labdaros organizacija Lithuanian Mercy Lift** šiais metais švenčia 15 metų jubiliejų ir organizuoja iškilmingą pokylį Morton Arboretum, Lisle, IL, lankytojų salėje, lapkričio 12 d. Visas pelnas bus skirtas Lietuvoje diabetu sergantiems vaikams. Pokylio metu veiks tylusis aukcionas. Aukcionui savo kūrybinius darbus aukojo šie dailininkai: Nijolė Banienė, dr. Audrius Plioplys, Magdaleną Stankūnienė, Giedrė Žumbakienė ir dr. Jonas Valaitis a.a. žmonos dailininkės Jonės Palta-rokaitės-Valaitienės studijų laikais tapytą paveikslą. Bilietus galima užsisakyti skambinant Laimai Jurekūnienei, tel. 847-636-7797 arba 708-354-4835.

♦**JAV LB Socialinių reikalų tarybos** Lemont skyrius kiekvieną penktadienį, 2 v. p.p., PLC Bočių menėje rodo filmus iš Lietuvos. Šiuo metu gavome daug naujų filmų. Visi kviečiami pasiziūrėti.

♦**Kviečiame visus smagiai praleisti** popietę PLC lapkričio 13 d., sekmadienį, 12:30 v.p.p., kur įvyks madų paroda „Rudens simfonija“. Pietus ruošia Aldona Šoliūnienė. Prašome skambinti Žibutei, tel. 630-257-0153, arba Elzytei, tel. 630-257-8617 ir užsisakyti bilietus.

♦**Visai neseniai duris atvėrė** Naperville kultūros centras. Jos ikūrėjos Michelle LeBlane svajonė tapo realybe. Dabar skirtingų kultūrų ir tautybių vaikai turi galimybę susipažinti ir mokytis dailės, šokių, kalbų, muzikos ir daug kitų įdomių dalykų. Džiaugiamės, kad nuo sausio mėn. į centrą atkeliauja ir lietuviški šokiai. 6-10 metų lietuviukai ir lietuvaits susipažins su lietuvių liaudies šokių pagrindais, rateliais, žaidimais, tradicijomis ir papročiais. Pamokas ves Gražina Ašakėnienė, patyrusi choreografijos mokytoja, daugelio konkursų nugalėtoja ir dainų švenčių dalyvė. Maloniai laukiame tėvelių, kuriems svarbu, kad jų vaikučiai puoselėtų lietuvių liaudies kultūrą ir tradicijas. Centro adresas: 55 S. Main Street, Suite 211, Naperville, IL 60540. Tel. pasiteiravimui: 630-696-4177. E-paštas eraugailaite@naperculture.org

♦**Sekmadienį, lapkričio 6 d., 1-3 val p.p. Balzeko lietuvių kultūros** muziejus, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, maloniai kviečia vaikus, tėvelius ir senelius dalyvauti kalėdinių dovanėlių ir atvirukų kūrimo užsiėmimu. Dailininkės Rasa Ibianskienė ir Virginija Morrison padės jums sukurti menišką kalėdines dovanėles ir atvirukus. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500. Įėjimas: vaikams 3 dol., suaugusiems - 5 dol.

♦**Maloniai kviečiame visus** pradėti Adventą — susikaupimo, atgailos ir džiaugsmo laukimo metų Palaimintojo Jurgio Matulaičio misi-

Lapkričio 25 d. 7 val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre bus atidaryta JAV LB Kultūros tarybos ir Čiurlionio galerijos skelbto konkurso „Atgimusi Lietuva“ dalyvių darbų paroda

Konkursui darbus atsiuntė arti šimto jaunųjų dailininkų iš Lietuvos ir gaila, kad tik dvi merginos iš JAV. Smagu tai, kad darbus atsiuntė ne tik vilniečiai, bet ir mažesnių Lietuvos gyvenviečių jaunieji menininkai. Gavome darbą ir iš buvusio Alytaus vaikų globos namų auklėtinio Remigijaus Gatavecko, šiuo metu kartu su broliu dvyniu Algirdu studijuojančių Vilniaus meno akademijos antrame kurse. Vaikų globos namai, pamatę vaikų gabumus piešimui, suteikė jiems galimybę lankyti meno mokyklėlę Alytaus mieste. Norėdami susieti savo ateitį su menu, abu broliai dėjo visas pastangas tam, kad galėtų studijuoti Vilniaus meno akademijoje.

Konkurso dalyvių darbai bus premijuojami. Vertinimo komisija — Dalia Šlenienė, Giedrė Žumbakienė, Irena Šaparnienė, Nora Aušrienė ir Vidmantas Strižgauskas, vertins dalyvių darbus. Premijų mecenatas — Lietuvių fondas.

Parodos atidaryme dalyvaus LR Kultūros viceministras Faustas Latėnas ir Švietimo ministerijos atstovė Dalia Siaulytienė.

2006 Vasaris		
Teka 740		Teka 547
Leidžiasi 17:00		Leidžiasi 11:48
Dienos ilg.		Dienos ilg.
Vidurdienis		Čarva 13 d.
Vandenis	8 sav.	47-319

Remigijaus Gatavecko konkursui atsiųstas darbas.

joje (14911 127th Street, Lemont, IL), kur lapkričio 27 d., 1:30 val. p.p. įvyks Sakralinės muzikos koncertas. Koncerte dalyvaus vargonininkė Sol-veiga Palionienė, solistės - Nida Grigalavičiūtė, Genovaitė Bigenytė, Nijolė Penikaitė ir smuikininkė Dainora Petkevičiūtė. Tuoj po Mišių, 12 val. p.p., PLC didžiojoje salėje bus pietūs. Bilietus į koncertą ir pietus jau galima užsisakyti paskambinus tel. 630-257-2330 (Milda) arba tel. 708-974-0591 (Irena).

♦**Spalio mėnesį LF apsilankė** BALFo tarybos pirmininkas dr. Pranas Budininkas iš Floridos. Pagerbdamas Halinos Žitkienės atminimą, dr. P. Budininkas Lietuvių fondui įteikė 5,000 dol. auką. Kviečiame visus savo įnašais įsijungti į Lietuvių fondą, pagerbiant Anapilin išėjusius artimuosius. LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

♦**Lietuvių opera dėkoja visiems** gražinusiems loterijos bilietėlių šaknelėms. Kurie negrąžino, prašome nedelsiant tai padaryti ir įsijungti į laimėtojų tarpą. Kam laimė atiteks šiais metais, sužinosite atvykę į Jaunimo centrą, į Operos vajeaus pokylį, šeštadienį, lapkričio 19 d., o negalėjusiems dalyvauti apie laimėjimus bus pranešta. Vietas galite užsisakyti pas Jurgį Vidžiūną, tel. 773-767-5609.

ATITAISYMAS. Trečiadienį, lapkričio 1 d., 10 psl. išspausdintame straipsnyje „Darius išlaikė egzaminą“ įsivėlė klaida. Priešpaskutinę pastraipą reikia skaityti: Darius Songaila žaidė 27 min. 12 sek. ir pelnė 19 taškų, argentinietis Andres Nacioni 29 min. 5 sek. (12 taškų), stiprusis Michael Sweetney 21 min. 6 sek. (15 taškų), vikrusis Kirk Hinrich 37 min. 15 sek. (6 taškus). Atsiprašome straipsnio autorės.